

Foment
del Treball Nacional

250
Foment Empresa, Creant Futur
Anniversari

INFORME DEL MERCAT LABORAL I NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

Febrer de 2022

TAULA DE CONTINGUT

1. Resum executiu	3
2. Dades estadístiques del mercat de treball i negociació col·lectiva	14
2.1. Ocupació.....	14
2.1.1. Atur registrat.....	14
2.1.2. Enquesta de Població Activa.....	16
2.1.3. Afiliació	21
2.2. Contractació	23
2.3. Negociació col·lectiva	26
2.3.1. Convenis col·lectius	26
2.3.2. Inaplicació de convenis	30
2.4. Expedients de regulació d'ocupació	33
2.5. Conflictivitat laboral.....	45
2.6. Resolució extrajudicial de conflictes	47
2.6.1. Tribunal laboral de Catalunya.....	47
2.6.2. Servei de mediació, arbitratge i conciliació (SMAC)	51
3. Anàlisi de les principals modificacions introduïdes pel Reial Decret-Llei 32/2021.....	53
Nota metodològica.....	58

1. Resum Executiu

Les darreres dades estadístiques disponibles del mercat de treball i negociació col·lectiva són les que a continuació es detallen:

OCUPACIÓ

- **Atur**

El gener de 2022 ha finalitzat amb 371.802 persones aturades a Catalunya, la xifra més baixa registrada en un mes de gener des de l'any 2008 (282.897 persones).

Respecte del mes anterior, l'atur s'ha incrementat un 0,7% (2.644 persones aturades més), comportament habitual en un mes de gener. Enguany, però, es registra la pujada intermensual més moderada dels darrers cinc anys.

En termes interanuals, es continua accelerant el descens de l'atur registrat, que aquest mes cau un 26,8% a Catalunya (136.279 persones aturades menys) i un 21,2% en el conjunt d'Espanya.

En el conjunt d'Espanya, l'atur registrat s'ha incrementat en 17.173 persones en relació al mes anterior (0,55%). Situant-se la xifra d'atur en el mes de gener en 3.123.078 persones (-21,22%).

Interanualment, es continua accelerant el descens de l'atur, aquest mes cau un 26,8% a Catalunya.

En el conjunt d'Espanya també es redueix en un 21,22%.

- **Enquesta de Població Activa**

El 4rt trimestre de 2021, la taxa d'atur a Catalunya se situa en un 10,2% amb situant-se el nombre d'aturats en 395.400 persones, per sota del llindar de les 400.000 persones per primera vegada des del tercer trimestre de 2008.

Així mateix, no s'assolia un nivell de persones ocupades tan elevat des d'aquesta mateixa data; tanmateix, recordar que la xifra de persones ocupades inclou les persones afectades per un expedient de regulació temporal d'ocupació que comporti la suspensió temporal de l'ocupació.

L'ocupació a Catalunya augmenta en 18.700 persones (0,5%) en termes trimestrals i

157.600 en termes anuals (4,7%).

Per tant, els resultats globals són positius al quart trimestre de 2021: s'incrementa l'activitat i l'ocupació, i cau l'atur.

La taxa d'atur catalana se situa en un 10,2% i en un 13,33% a Espanya.

A Espanya, el nombre d'aturats se situa en 3.103.800 persones, havent disminuït la taxa d'atur -1,24 punts situant-se en un 13,33% en aquest trimestre, amb 312.900 aturats menys aquest trimestre i 615.900 menys en relació amb el mateix trimestre de l'any 2020 (-16,56% de variació interanual).

- **Afiliació**

A Catalunya, en el mes de gener s'han comptabilitzat, de mitjana, 3.482.514 afiliacions a la Seguretat Social. És la xifra més elevada d'afiliació en un mes de gener de la sèrie històrica disponible (inici el 2004), tot tenint en compte que s'inclouen les persones afectades per un expedient de regulació temporal d'ocupació (ERTO).

En comparació amb el mes anterior, les afiliacions han disminuït un 1,04% (36.617 afiliacions menys), d'acord amb el comportament habitual de l'afiliació en els mesos de gener (des de 2014 el descens ha estat al voltant d'un 1%).

Interanualment, l'afiliació ha augmentat un 4,1% a Catalunya (135.623 afiliacions més) i un 4,2% a Espanya (797.681 més).

En comparació amb el gener de 2021, l'afiliació a la Seguretat Social ha crescut un 4,1% a Catalunya (135.623 afiliacions més, de mitjana) i un 4,2% en el conjunt d'Espanya (797.681 més).

CONTRACTACIÓ

L'abril de 2021 s'han formalitzat a Catalunya 197.798 contractes laborals, 31.670. Durant el primer mes de 2022 s'han formalitzat a Catalunya 225.187 contractes de treball, dels quals 46.803 han estat indefinits (el 20,8%) i 178.384, temporals (el

79,2%). Ressaltar que es tracta del volum de contractació indefinida més alt signat en un mes de gener des de 2007 (quan es van registrar 51.724 contractes).

Respecte del desembre, s'han signat 4.022 contractes més (1,8%), increment que s'ha concentrat íntegrament en la contractació indefinida i ha estat molt pronunciat (42,8%; 14.038 contractes més), mentre que la contractació temporal ha disminuït (-5,3%; 10.016 contractes menys).

Interanualment es registra un creixement del 24,6% (44.392 contractes més), amb major augment dels indefinits (78,4%; 20.575 més) en comparació amb els temporals (15,4%; 23.817 més).

Es tracta del major increment interanual de la contractació en un mes de gener de la sèrie històrica disponible (amb inici l'any 1999), gràcies a la contractació indefinida que també ha assolit record històric de creixement en un gener. En la contractació temporal, en 2006 i 2018 es van registrar augments més elevats.

S'ha produït el major increment interanual de la contractació en un mes de gener de la sèrie històrica disponible (24,6% a Catalunya i 22,6% a Espanya).

En el conjunt d'Espanya, s'han formalitzat 1.596.332 contractes al gener d'enguany. D'aquests, el 15% han estat indefinits (238.672), proporció 5,8 punts inferior a la de Catalunya. Interanualment, la contractació ha crescut un 22,6%; la indefinida gairebé s'ha duplicat (92,2%), mentre que l'increment de la temporal ha estat més moderat (15,2%).

NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

- **Convenis Col·lectius**

A 31 de desembre de 2021 a Catalunya s'han registrat un total de 274 Convenis, afectant a 775.708 treballadors i 112.681 empreses, el que comporta un descens del 16,46%.

A nivell estatal, fins a 31 de desembre de 2021 s'han registrat un total de 2.886 Convenis, afectant a 7.677.139 treballadors i 813.897 empreses, que suposa un descens del 4,56%.

A Catalunya la mitjana de variació salarial pactada en el global de Convenis és del 1,68%, sent del 0,81% en els convenis d'empresa i del 1,73% en els convenis d'àmbit superior

a l'empresa. A Espanya la mitjana de la variació salarial pactada és del 1,47% (1,10% convenis d'empresa i 1,50% d'àmbit superior a l'empresa).

Fins al desembre del 2021 s'han registrat a Catalunya 274 convenis col·lectius (-16,46%) i a nivell estatal 2.886 Convenis (-4,56%).

Interanualment a Catalunya, a nivell salarial s'ha pactat 0,33 punts menys a nivell salarial (hem passat del 2,01% pactat en 2020 al 1,68% pactat al 2021), que suposa una variació d'un -16,42%, i en relació a la jornada aquesta s'ha reduït en un 2,73%, situant-se en 1.706,59 hores a l'any de mitjana.

A Catalunya la mitjana de variació interanual salarial pactada ha sigut del 1,68% (-16,42%), i a Espanya la mitjana de la variació salarial pactada és del 1,47% (-22,22%).

- **Inaplicacions de Conveni**

De gener a desembre de 2021 s'han dipositat 559 inaplicacions de conveni (un 1,24% menys respecte el mateix període de l'any 2020), les quals han estat presentades per 477 empreses (un 1,85% menys respecte el mateix període de l'any anterior), i han afectat a un total de 20.301 treballadors (32,62% més respecte el mateix període de 2020). Per sector d'activitat, el 60,47% de les inaplicacions presentades han sigut en el sector serveis.

Pel que fa a les condicions de treball inaplicades, el 46,7% d'inaplicacions són de quantia salarial exclusivament, encara que en la resta, s'inaplica conjuntament amb d'altres condicions.

El 90,5% de les inaplicacions s'han resolt amb acord entre l'empresa i els representants legals dels treballadors durant el període de consultes.

En l'any 2021 s'han dipositat 559 inaplicacions de conveni (-1,24%) de les quals el 46,7% són de quantia salarial exclusivament. El 90,5% de les inaplicacions s'han resolt amb acord.

EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ

Segons les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu en l'any 2021 s'han comunicat o resolt 7.466 expedients (94,28% menys respecte el mateix període de l'any 2020) que han afectat a un total de 107.245 treballadors (89,81% menys respecte el mateix període de l'any 2020).

Si bé, en comparació a l'any 2020 les dades han experimentat una evolució positiva, encara estem lluny dels períodes precrisis (any 2016: 517 expedients, 2017:350 expedients, 2018: 269 expedients, 2019: 403 expedients)

Del total d'aquests 7.466 expedients 276 han sigut d'extinció (3,70%) -afectant a 11.006 treballadors-, 4.851 de suspensió del contracte de treball (64,97%)- afectant a 81.296 treballadors- i 1.4300 de reducció de jornada (19,15%)- afectant a 14.943 treballadors-, 1 de suspensió i extinció (0,01%), 907 de suspensió i reducció (12,15%), cap de reducció i extinció i 1 de suspensió, reducció i extinció (0,01%).

Fins al mes de setembre de 2021, s'han comunicat o resolt 7.143 expedients (-93,04%) que han afectat a un total de 95.083 treballadors (-88,81%).
Si bé, en comparació a l'any 2020 les dades han experimentat una evolució positiva, encara estem lluny dels períodes precrisis

És indubtable l'impacte que la pandèmia sanitària com a conseqüència de la Covid-19 ha tingut en matèria d'expedients de regulació d'ocupació. D'aquesta manera si comparem l'any 2019 amb el 2020 i 2021 (tot i que en aquest darrer any les dades han millorat), podem observar que hi hagut un increment exponencial, tant del nombre total d'expedients com dels treballadors afectats, per tant, ens trobem amb uns increments interanuals incomparables amb altres períodes, ni tampoc en els períodes més durs de la darrera crisi econòmica. Aquest any s'han presentat 7.466 expedients front els 403 presentats en 2019, però molts menys dels 130.556 expedients presentats en 2020.

Com a conseqüència dels diferents Reials Decrets Lleis aprovats en aquest període, un dels objectius dels quals era la protecció i manteniment de l'ocupació, els expedients que han experimentat un creixement exponencial han sigut en major grau els de suspensió de contracte i els de reducció de jornada. La mateixa tendència la trobem pel que fa al nombre de treballadors afectats.

Pel que fa a la comparació interanual, en aquest any 2021 els expedients de suspensió de contracte són majoritaris respecte el total d'expedients, ara bé, els expedients d'extinció s'han incrementat en un 22,12% respecte l'any 2020, i en aquest sentit és la xifra més alta des de l'any 2013, on es van presentar 413 expedients d'extinció. Així

doncs, hem passat de 226 expedients presentats al 2020 d'extinció a 276 en el mateix període de 2021.

La mateixa correspondència succeeix pel que fa la número de treballadors afectats. En aquest sentit, s'ha passat de 7.936 treballadors afectats per expedients d'extinció en l'any 2020 a 11.006 en 2021 (el que suposa un increment del 38,68%), sent la xifra més alta des de l'any 2012.

El número de treballadors afectats per expedients d'extinció l'any 2021 és la més alta des de l'any 2012

Tot i la dada anterior, els expedients que suposen l'adopció de mesures de flexibilitat interna (suspensió de contracte de treball i reducció de la jornada de treballador) han anat guanyant major pes, amb caràcter general en els darrers anys, vers els que suposen l'extinció de la relació de treball. Qüestió que s'ha accentuat en la present crisi sanitària. Per tant, del total d'expedients que es van presentar l'any 2007 els d'extinció comportaven el 60,41%, el 20,03% en 2015, en 2016 el 28,43%, en 2017 el 32,29% i actualment, suposen el 3,70%.

Del total d'expedients que es van presentar en l'any 2007 els d'extinció suposaven el 60,41%, el 20,03% en 2015, en 2016 el 28,43%, en 2017 el 32,29% i a l'any 2021 el 3,70%.

CONFLICTIVIDAD LABORAL

Segons les dades publicades per l'Observatori del Treball i Model Productiu, a Catalunya s'han produït 72 vagues fins al mes d'octubre de 2021, amb un total de 65.044 treballadors participants i 93.021 jornades laborals perdudes, augmentant el nombre de vagues registrades (4 vagues més que durant el mateix període de 2020). No obstant, disminueix el nombre de jornades perdudes en un -66% (183.481 jornades perdudes menys) i augmenta el nombre de treballadors participants (43%, 19.678 treballadors més) i per tant, l'índex d'incidència es manté en 25,2%.

Fins al mes d'octubre de 2021, les vagues es van produir en el sector serveis (95 vagues, 80,5% de total), i en la indústria (23 vagues, 19,5%).

Quant a la motivació de la vaga, els principals motius de les vagues són altres causes laborals, tancament patronal (38), organització i sistemes de treball (37), regulació d'ocupació (12), accident laboral, seguretat e higiene (11), acomiadaments, sancions o altres mesures disciplinàries (4) i incompliments d'acords o normes legals (4).

Segons l'àmbit territorial, a la província de Barcelona van produir-se 62 vagues, a Girona 12 vagues, a Lleida 14 vagues i a Tarragona 18 vagues.

Respecte el mateix període de l'any 2020, a Barcelona el nombre de vagues s'ha reduït un -3%, en canvi a la resta de províncies ha augmentat; a Girona un 33%, a Lleida un 40% i a Tarragona un 100%.

A Catalunya s'han produït 72 vagues fins al mes d'octubre de 2021, amb un total de 65.044 treballadors participants i 93.021 jornades laborals perdudes, augmentant el nombre de vagues registrades.

RESOLUCIÓ EXTRAJUDICIAL DE CONFLICTES

Tribunal Laboral de Catalunya

Segons les dades del Tribunal Laboral de Catalunya a l'any 2021 s'han presentat un total de 897 expedients, dels qual 3 han sigut arbitratge, 625 han sigut conciliacions i 269 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients ha augmentat un 7,81%, registrant-se un increment en les conciliacions i en les mediacions. En aquest sentit, a l'any 2021 els arbitratges s'han reduït en un 57,145% (en l'any 2020 es van presentar 7 i en l'any 2021 s'han presentat 3) i les conciliacions i mediacions han augmentat, respectivament, un 2,46% i un 25,12%.

Interanualment, el total d'expedients s'ha incrementat en un 7,81%.

A nivell de vagues, en l'any 2021, s'han desconvocat un total de 22 vagues (5 de caràcter indefinit), amb un total de 78.494 hores desconvocades i amb un valor d'hores anuals desconvocades de 1.335.706,23 euros.

L'any 2021 s'han desconvocat 22 vagues al TLC, el que suposa un total de 78.494 hores desconvocades i un valor anual de 1.335.706,23€.

Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació

a) Conciliacions individuals

Durant el 2021 s'han produït 80.681 conciliacions individuals a Catalunya, un 16,2% més respecte al 2020, que hi van haver 69.449 conciliacions individuals.

Segons la forma d'acabament, del total de 80.681 conciliacions, 30.386 han estat amb avenença, per contra, 25.743 han estat sense avenença. A més, 19.625 conciliacions han acabat intentades sense efecte, 2.320 s'han considerat no presentades i 2.607 desistides i altres.

Durant el 2021, a Catalunya s'han produït 80.681 conciliacions individuals, un 16,2% més respecte de 2020.

b) Conciliacions col·lectives

L'Estadística de Conciliacions Laborals de l'Observatori de Treball i Model Productiu, estima que l'any 2021, van haver-hi 103 conflictes col·lectius en el Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació, fet que suposa una variació del 32,1% respecte a l'any anterior (25 conflictes més).

Els 103 conflictes col·lectius, van afectar en total a 103 empreses i a 27.343 treballadors. Amb una variació interanual del 18,4% i del -43,7% respectivament.

L'any 2021, van haver-hi 103 conflictes col·lectius, un 32,1% més respecte 2020.

Per sectors, el 57,14% de conflictes col·lectius van afectar al sector de serveis, el 38,10% al sector de la indústria i el 4,76% a la construcció.

Per àmbit territorial, al 2021, s'han produït 63 conflictes col·lectius a Barcelona, 10 a Girona, 8 a Lleida i 22 a Tarragona.

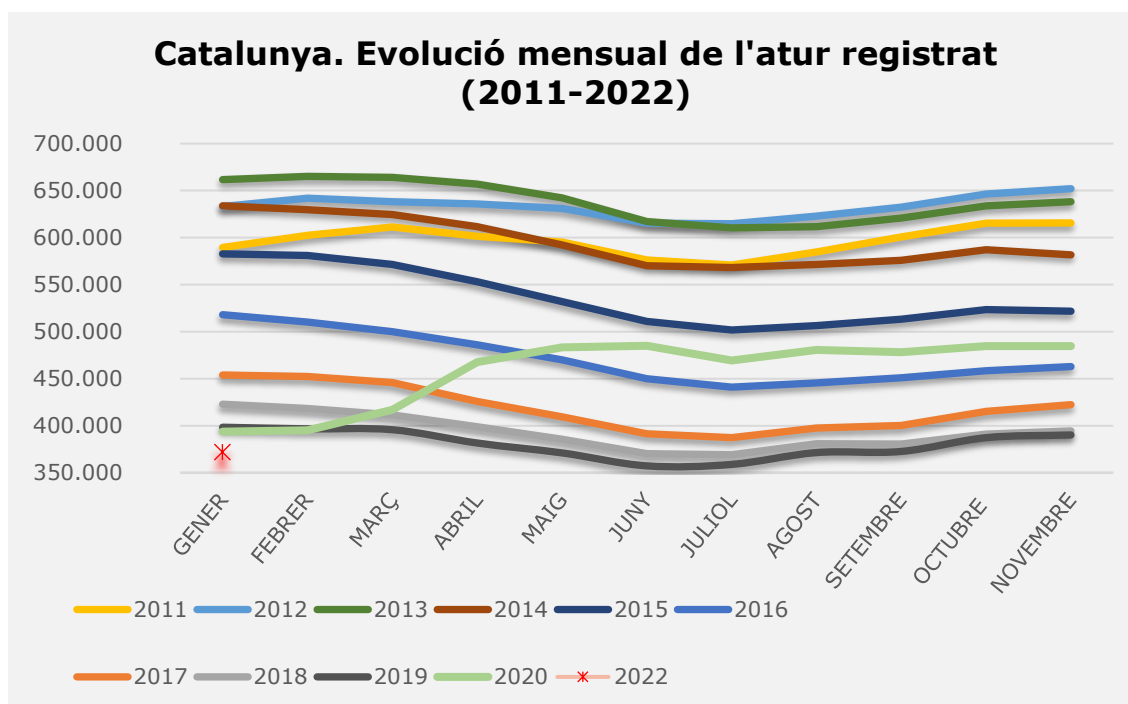
2. DADES ESTADÍSTIQUES DEL MERCAT DE TREBALL I NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA:

2.1. OCUPACIÓ

2.1.1. Atur registrat.

El gener de 2022 ha finalitzat amb 371.802 persones aturades a Catalunya, la xifra més baixa registrada en un mes de gener des de l'any 2008 (282.897 persones).

Respecte del mes anterior, l'atur s'ha incrementat un 0,7% (2.644 persones aturades més), comportament habitual en un mes de gener. Enguany, però, es registra la pujada intermensual més moderada dels darrers cinc anys.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Cal recordar que en les dades d'atur no hi ha incloses les persones afectades per expedients de regulació temporal d'ocupació, en no ser considerades dins la classificació d'atur registrat, tal com estableix l'Ordre ministerial d'11 de març de 1985 per la que s'estableixen criteris estadístics per a la mesura de l'atur registrat.

En termes interanuals, es continua accelerant el descens de l'atur registrat, que aquest mes cau un 26,8% a Catalunya (136.279 persones aturades menys) i un 21,2% en el conjunt d'Espanya.

En el conjunt d'Espanya, l'atur registrat s'ha incrementat en 17.173 persones en relació al mes anterior (0,55%). Situant-se la xifra d'atur en el mes de gener en 3.123.078 persones (-21,22%).

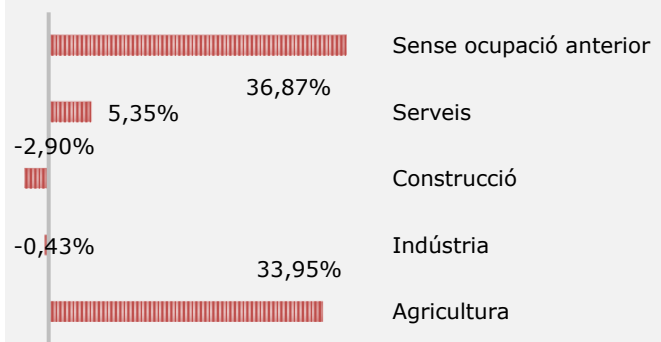
Quant al sector d'activitat, els serveis són el principal responsable de l'augment de l'atur registrat en xifres absolutes (1.953 més; 0,7%), seguit per la indústria (731 més; 1,8%) i el conjunt de persones sense una ocupació anterior (151 més; 0,7%).

Contràriament, la construcció i l'agricultura han registrat caigudes de l'atur: -0,6% (181 menys) i -0,1% (10 menys), respectivament.

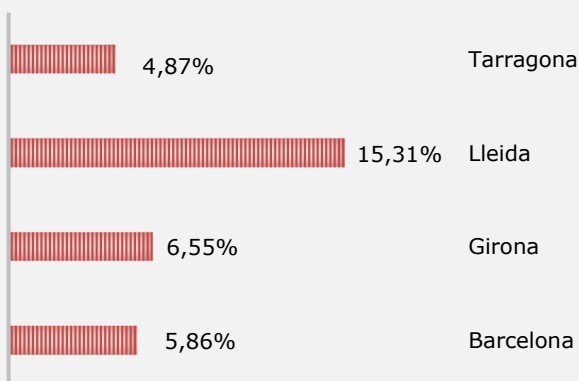
Interanualment, el descens més intens correspon al conjunt de persones sense una ocupació anterior (-31,6%), seguit pels serveis (-27,6%). Precisament els serveis lideren la caiguda interanual de l'atur en volum (103.299 menys). A continuació, se situa el col·lectiu sense una ocupació anterior (10.294 menys), la indústria (10.203 menys), la construcció (9.780 menys) i l'agricultura (2.703 menys).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Variació interanual de l'atur per sectors econòmics

Variació interanual de l'atur per províncies

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Puntualitzar que les dades d'atur per sectors cal interpretar-les amb cautela, especialment les interanuals, atès que un descens de l'atur pot no correspondre a la millora del sector sinó, simplement, al desplaçament de persones aturades cap a altres sectors o cap a la inactivitat.

Territorialment, en totes demarcacions ha pujat l'atur registrat. Tarragona presenta l'ascens més intens (1%; 468 més), seguida per Girona (0,9%; 335 més), Barcelona (0,6%; 1.711 més) i Lleida (0,6%; 130 més).

Interanualment, Girona encapçala la caiguda (-29,1%), seguida per Barcelona (-27,2%), Lleida (-25,3%) i Tarragona (-23,5%).

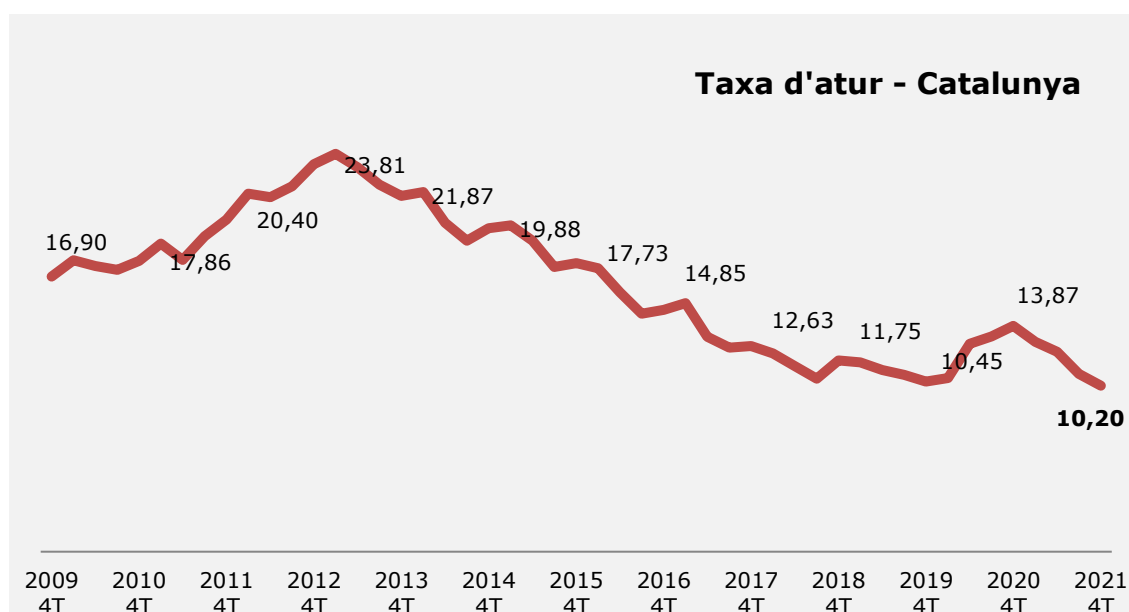
2.1.2. Enquesta de Població Activa.

L'Enquesta de Població Activa del quart trimestre de 2021, situa la població aturada en 395.400, per sota del llindar de les 400.000 persones per primera vegada des del tercer trimestre de 2008. Així mateix, no s'assolia un nivell de persones ocupades tan elevat des d'aquesta mateixa data; tanmateix, recordar que la xifra de persones ocupades inclou les persones afectades per un expedient de regulació temporal d'ocupació que comporti la suspensió temporal de l'ocupació.

Pel que fa als resultats intertrimestrals, la població activa ha disminuït en 12.500 persones (-0,3%) respecte del tercer trimestre de 2021; aquest descens ha estat exclusiu dels homes (29.000 actius menys), mentre que les dones actives han crescut en 16.500. L'ocupació s'ha incrementat un 0,5% (18.700 més), ascens que ha beneficiat únicament les dones (1,2%; 20.500 més).

Quant a l'atur, s'ha reduït un 7,3% (31.300 menys). En aquest cas, la disminució ha estat més intensa en els homes (-13,3% davant del -1,8% femení), fet que s'explicaria per l'evolució dispar de l'activitat entre ambdós sexes (increment de la participació femenina en el mercat laboral i descens de la masculina).

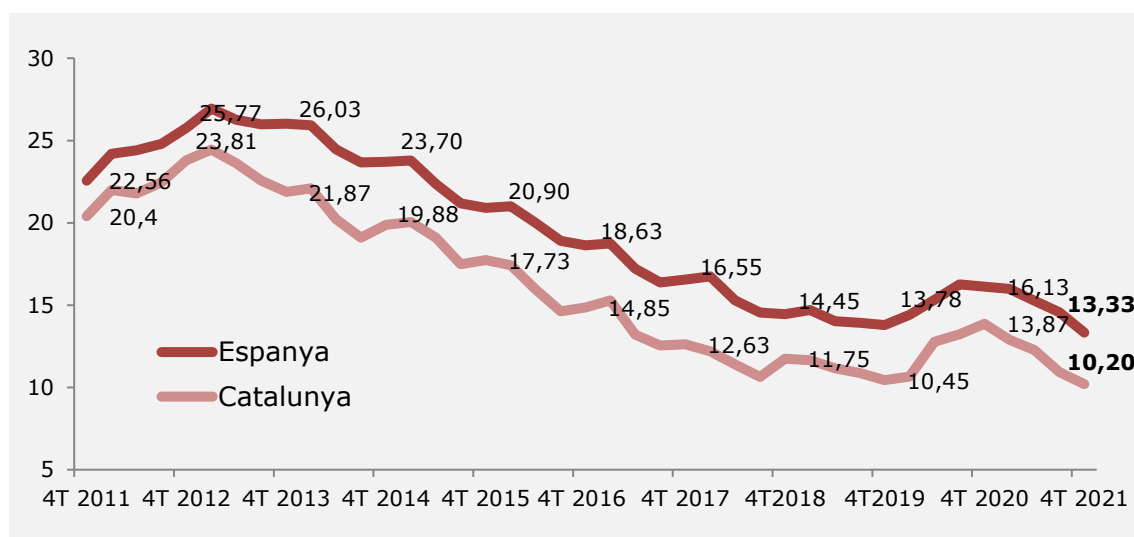
L'Enquesta de població activa del quart trimestre de 2021 estima la població activa catalana en 3.893.600 persones; d'aquestes, 3.498.100 es troben ocupades i 395.400 aturades i en recerca activa de feina.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

A Espanya, el nombre d'aturats se situa en 3.103.800 persones, havent disminuït la taxa d'atur -1,24 punts situant-se en un 13,33% en aquest trimestre, amb 312.900 aturats menys aquest trimestre i 615.900 menys en relació amb el mateix trimestre de l'any 2020 (-16,56% de variació interanual).

En relació a l'atur, l'evolució ha estat molt similar, tant en els períodes d'increment de la desocupació com en els de disminució del mateix, si bé, la taxa de desocupació a Catalunya es mostra sempre per sota de la del conjunt d'Espanya, com es visualitza en el següent gràfic:

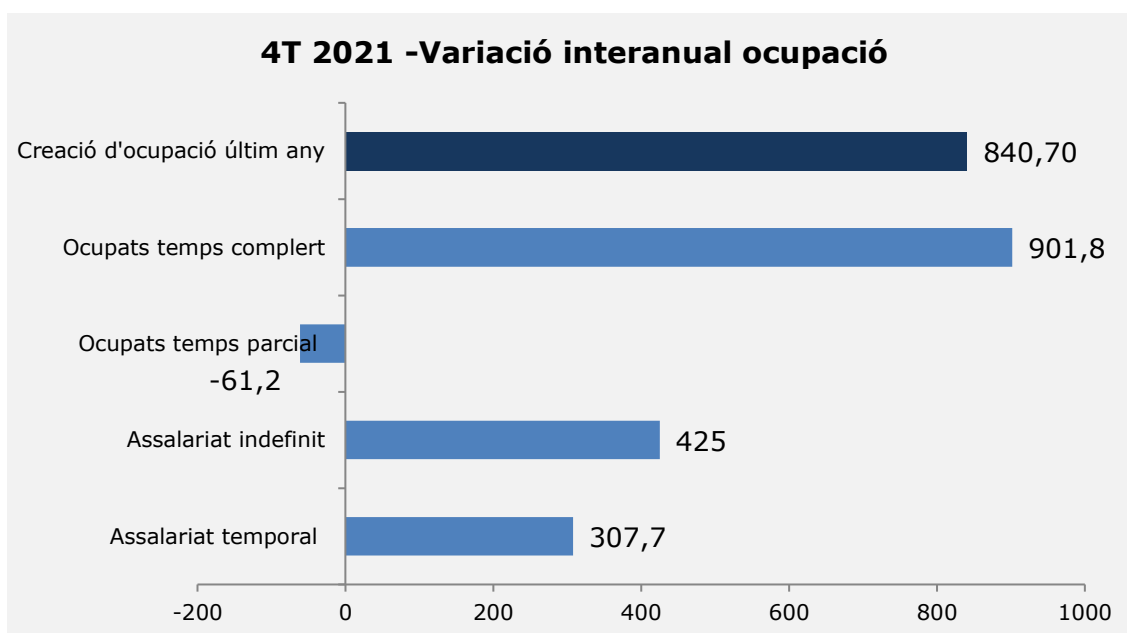

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

A Espanya, la població activa disminueix aquest trimestre en 158.900, fins a 23.288.800. La taxa d'activitat baixa 49 centèsimes i se situa en el 58,65%. La població activa s'ha incrementat en 224.700 persones respecte al quart trimestre de 2020.

El nombre d'ocupats augmenta en 153.900 persones en el quart trimestre de 2021 respecte al trimestre anterior (un 0,77%) i se situa en 20.184.900 persones. En termes desestacionalitzats la variació trimestral és del 1,21%. L'ocupació ha crescut en 840.700 persones (un 4,35%) en els 12 últims mesos.

Els assalariats augmenten aquest trimestre en 57.700. Els que tenen contracte indefinit creixen en 150.600, mentre que els de contracte temporal descendeixen en 92.900. En variació anual, el nombre d'assalariats s'incrementa en 732.700 (l'ocupació indefinida en 425.000 persones i el temporal en 307.700). El nombre de treballadors per compte propi ha pujat en 96.000 aquest trimestre i en 105.800 en els 12 últims mesos.

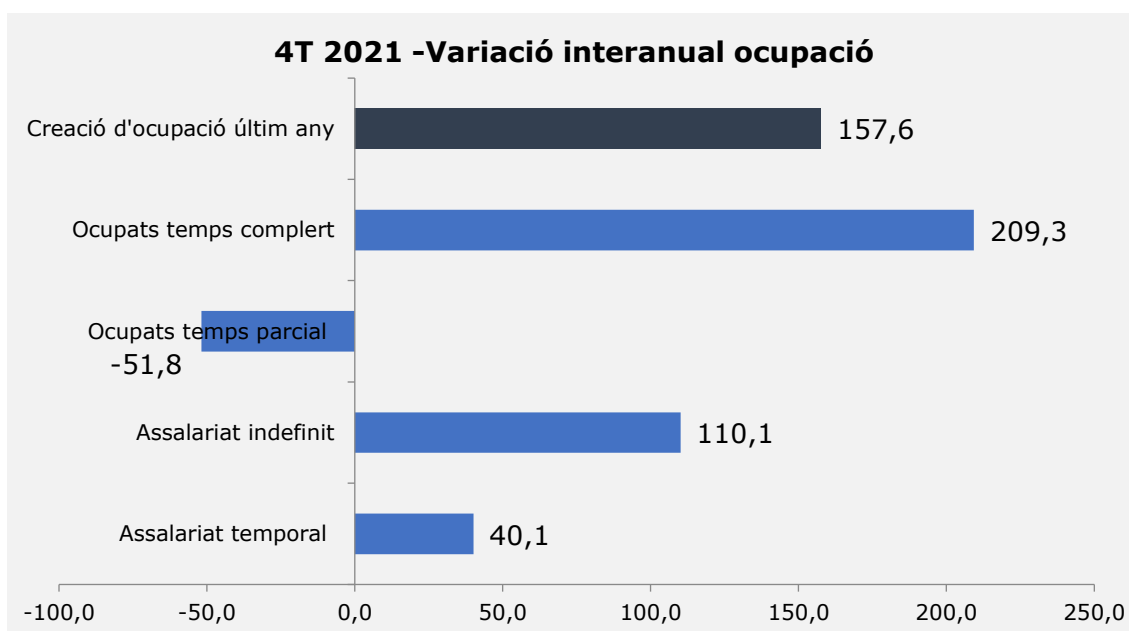

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Per sectors, l'ocupació augmenta aquest trimestre en l'Agricultura (78.700 ocupats més), els Serveis (45.900) i la Indústria (37.100), mentre que baixa en la Construcció (7.700 menys). En variació anual l'ocupació augmenta en tots els sectors: 705.400 ocupats més en els Serveis, 71.500 en la Indústria, 58.000 més en l'Agricultura i 5.700 en la Construcció.

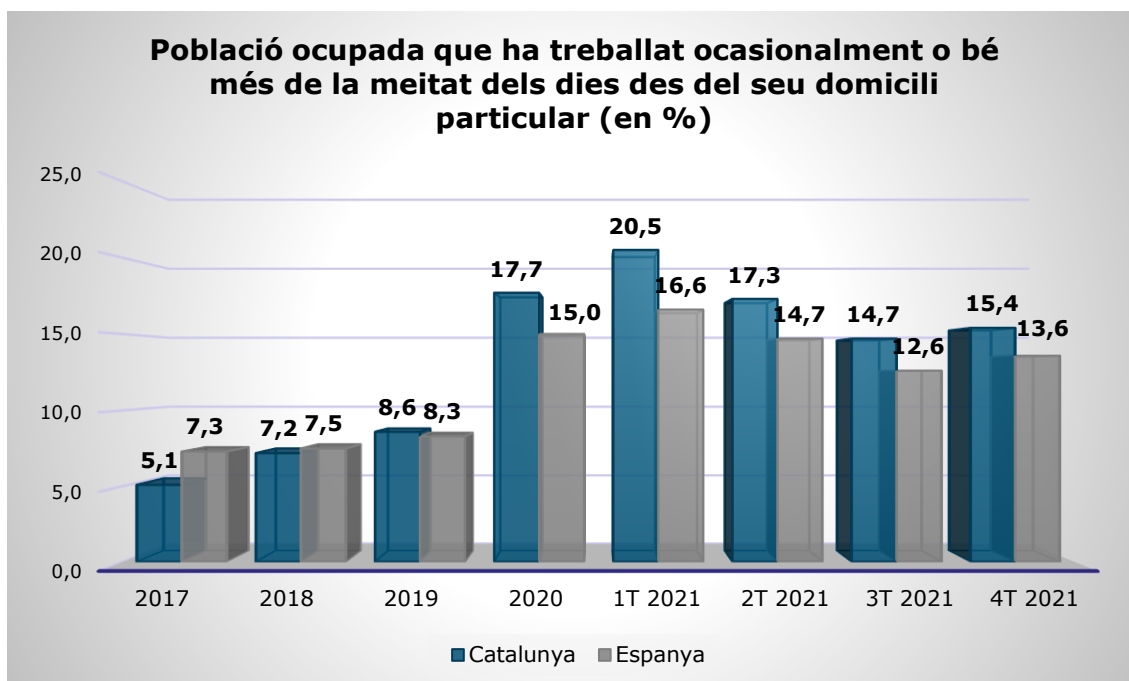
Tornant a l'anàlisi de Catalunya, quant al tipus de jornada, s'ha incrementat l'ocupació a temps complet (0,8%) i l'assalariada indefinida (1,8%). En canvi, ha descendit l'ocupació a temps parcial (-1,4%) i l'assalariada temporal (-8%).

Interanualment, el treball a temps complet és el que ha protagonitzat en exclusiva l'augment de l'ocupació (209.300, 7,3%), al mateix temps que el treball a jornada parcial ha disminuït notablement (4.000 menys, -10,9%). Per tipus de contracte i considerant el conjunt de l'ocupació assalariada, la que s'ha incrementat amb més força ha estat la que treballa amb contracte temporal (7,2% enfront del 4,9% de la indefinida), si bé en valors absoluts hi ha 110.100 persones ocupades més amb contracte indefinit, i 40.100 més amb contracte temporal.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Pel que fa al treball des del domicili particular, el 15,4% de les persones ocupades han treballat ocasionalment o bé més de la meitat dels dies des del seu domicili durant el tercer trimestre de 2021. Aquesta proporció s'ha anat reduint al llarg de 2021, si bé aquest últim trimestre es produeix un repunt respecte el trimestre precedent.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Sectorialment, l'increment de l'ocupació en el trimestre es fonamenta en els serveis (28.900 més, 1,1%) i en l'agricultura (3.900 més, 7,1%). Per contra, la construcció (-

6,1%, 13.100 menys) i, en menor mesura, la indústria (-0,2%, 1.000 menys) han perdut ocupació; dos sectors amb una forta presència masculina.

En termes interanuals, disminueix l'ocupació en tots els sectors excepte en la construcció tal com es pot observar al següent quadre:

Ocupats

	Valor	Var. Intertrimestral		Var. interanual	
		Absoluta	Relativa (%)	Absoluta	Relativa (%)
Agricultura	59.100	3.900	7,1	15.800	36,5
Indústria	588.200	-1.000	-0,2	8.200	1,4
Construcció	201.200	-13.100	-6,1	-4.000	-1,9
Serveis	2.649.600	28.900	1,1	137.500	5,5
TOTAL	3.498.100	18.700	0,5	157.600	4,7

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Aturats

	Valor	Var. Intertrimestral		Var. interanual	
		Absoluta	Relativa (%)	Absoluta	Relativa (%)
Agricultura	7.500	900	13,6	1.900	33,9
Indústria	17.400	2.400	16,0	-24.300	-58,3
Construcció	11.500	-9.900	-46,3	-15.900	-58,0
Serveis	137.700	3.000	2,2	-83.000	-37,6
No classificables ¹	162.100	-39.700	-19,7	-22.100	-12,0
Cerquen la 1 ^a feina	59.300	12.000	25,5	900	1,5
TOTAL	395.400	-31.300	-7,3	-142.500	-26,5

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Per sexe, l'ocupació masculina s'ha reduït en 1.700 homes, mentre que la femenina augmenta en 20.500 dones.

En relació amb l'atur, disminueix un 7,3% en el trimestre (31.300 menys), descens que ha estat més acusat en el col·lectiu masculí (-13,3%) que en el femení (-1,8%); atès el

¹ Persones desocupades que fa més d'un any que han deixat la darrera ocupació.

comportament diferenciat de la població activa (reducció de la masculina i increment de la femenina).

Es manté una important bretxa entre la taxa femenina (11,5%) i la masculina (8,9%).

Segons l'àmbit territorial, a la província de Barcelona, els resultats de l'EPA del 1er trimestre de l'any 2022, situa la població activa en 2.884.300 persones, de les quals 276.800 persones es troben a l'atur (-29,3% anual) i 2.607.400 persones estan ocupades (5,5% més que l'any anterior).

La taxa d'atur de Barcelona se situa en el 9,6% al primer trimestre de l'any.

A la província de Girona, la població activa total se situa en les 401.100 persones, de les quals 356.100 estan ocupades (6,1% anual) i 45.000 es troben a l'atur (-12,8% respecte l'any anterior).

La taxa d'atur de Girona se situa en el 11,2%.

Per altra banda, a Lleida, hi ha 25.100 aturats (0,8% més respecte l'any anterior) i 198.600 ocupats (-1,5% respecte l'any anterior), el que situa a la població activa total en 223.700 persones.

La taxa d'atur de Lleida és de l'11,2% en el primer trimestre de l'any.

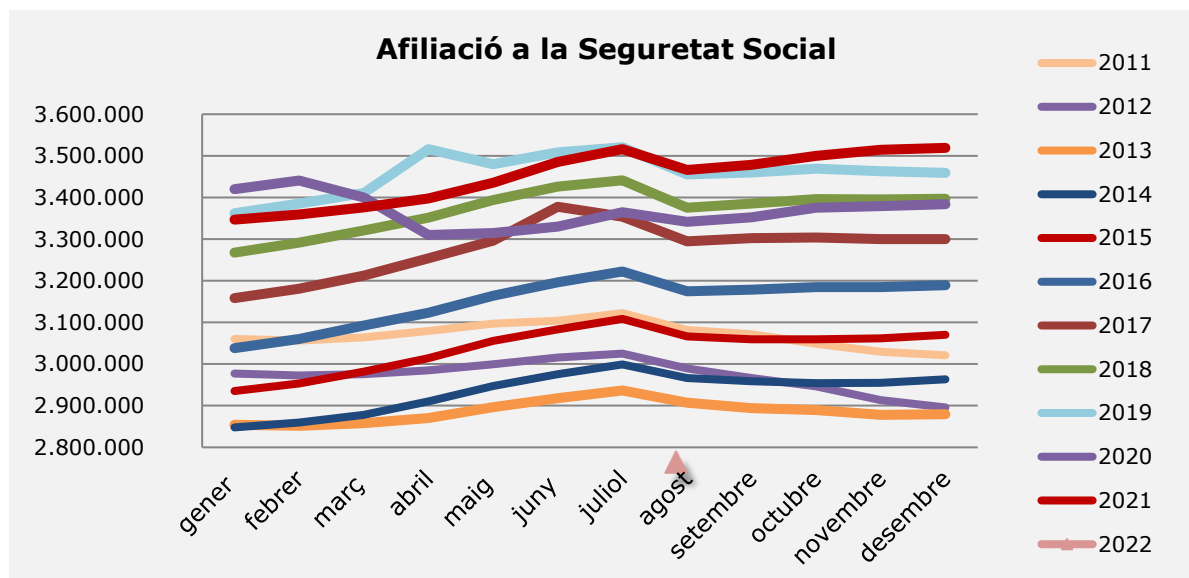
Per últim, a Tarragona, hi ha un total de 48.500 aturats (-30,8% respecte el 1T de 2021), la població ocupada se situa en les 336.000 persones (1,4% respecte l'any anterior), i per tant, en total la població activa és de 384.600 persones.

La taxa d'atur a Tarragona se situa en el 12,6%.

2.1.3 Afiliació.

A Catalunya, en el mes de gener s'han comptabilitzat, de mitjana, 3.482.514 afiliacions a la Seguretat Social. És la xifra més elevada d'afiliació en un mes de gener de la sèrie històrica disponible (inici el 2004), tot tenint en compte que s'inclouen les persones afectades per un expedient de regulació temporal d'ocupació (ERTO).

En comparació amb el mes anterior, les afiliacions han disminuït un 1,04% (36.617 afiliacions menys), d'acord amb el comportament habitual de l'afiliació en els mesos de gener (des de 2014 el descens ha estat al voltant d'un 1%).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones

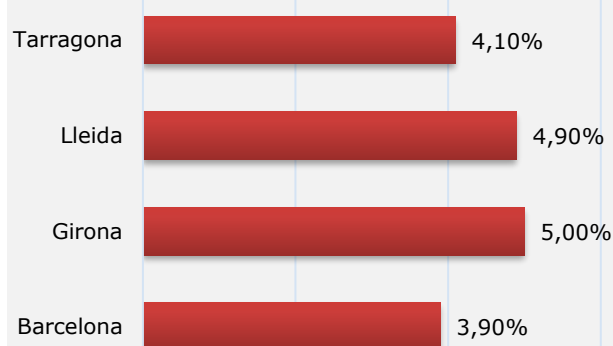
Cal tenir present que les dades d'afiliació a la Seguretat Social inclouen les persones afectades per un expedient de regulació temporal d'ocupació. D'acord amb les dades publicades pel Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, la xifra total de treballadors en ERTO a últim dia de gener ha estat de 26.312 persones, de les quals 24.425 ho estan a causa de la situació derivada de la COVID-19. Així, les afiliacions en ERTO representen el 0,8% de les afiliacions totals a final de mes a Catalunya. Respecte del desembre, les afiliacions en ERTO s'han reduït en 581.

En comparació amb el gener de 2021, l'afiliació a la Seguretat Social ha crescut un 4,1% a Catalunya (135.623 afiliacions més, de mitjana) i un 4,2% en el conjunt d'Espanya (797.681 més).

Segons el règim, les caigudes més intenses s'han produït en el règim especial del mar (-5,4%) i el sistema especial agrari (-4,3%). En el sistema general (-1,1%), el sistema especial de la llar (-0,7%) i el règim especial d'autònoms (-0,5%) les baixades han estat més moderades.

Interanualment, les afiliacions han augmentat en totes les categories, a excepció dels sistemes especials agrari (-1,7%) i de la llar (-1,6%). Així, el creixement està encapçalat pel règim general (4,7%), seguit pels règims especials del mar (2,4%) i d'autònoms (1,7%).

Variació interanual de l'afiliació per províncies

Territorialment, Tarragona registra la pèrdua d'afiliació més acusada (-1,9%), seguida per Girona (-1,4%), Barcelona i Lleida (-0,9% en ambdues).

Interanualment, Girona i Lleida presenten els guanys més pronunciats d'afiliació (5,0% i 4,9%, respectivament), seguides per Tarragona i Barcelona (4,1% i 3,9%, respectivament).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones

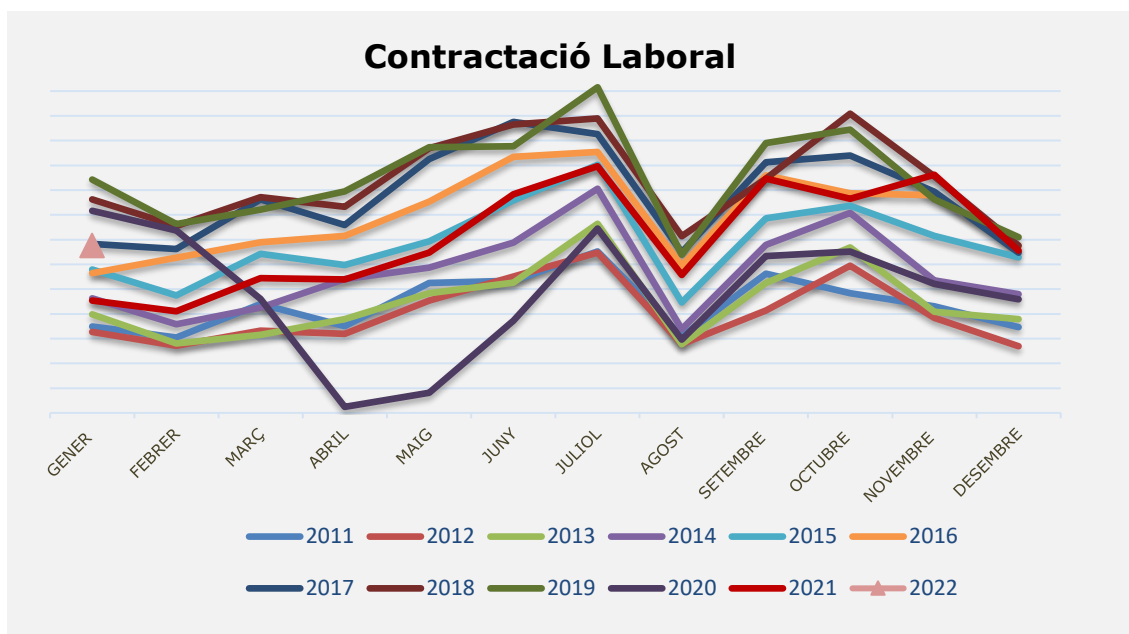
2.2. CONTRACTACIÓ

Durant el primer mes de 2022 s'han formalitzat a Catalunya 225.187 contractes de treball, dels quals 46.803 han estat indefinits (el 20,8%) i 178.384, temporals (el 79,2%). Ressaltar que es tracta del volum de contractació indefinida més alt signat en un mes de gener des de 2007 (quan es van registrar 51.724 contractes).

Respecte del desembre, s'han signat 4.022 contractes més (1,8%), increment que s'ha concentrat íntegrament en la contractació indefinida i ha estat molt pronunciat (42,8%; 14.038 contractes més), mentre que la contractació temporal ha disminuït (-5,3%; 10.016 contractes menys).

Interanualment es registra un creixement del 24,6% (44.392 contractes més), amb major augment dels indefinits (78,4%; 20.575 més) en comparació amb els temporals (15,4%; 23.817 més).

Es tracta del major increment interanual de la contractació en un mes de gener de la sèrie històrica disponible (amb inici l'any 1999), gràcies a la contractació indefinida que també ha assolit record històric de creixement en un gener. En la contractació temporal, en 2006 i 2018 es van registrar augments més elevats.

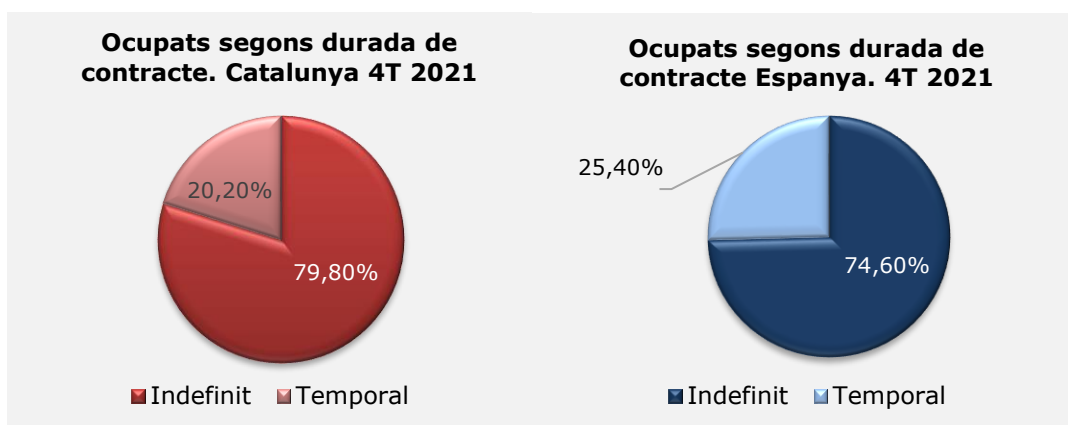

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

En el conjunt d’Espanya, s’han formalitzat 1.596.332 contractes al gener d’enguany. D’aquests, el 15% han estat indefinits (238.672), proporció 5,8 punts inferior a la de Catalunya. Interanualment, la contractació ha crescut un 22,6%; la indefinida gairebé s’ha duplicat (92,2%), mentre que l’increment de la temporal ha estat més moderat (15,2%).

Per altra banda, si analitzem les dades de l’EPA del primer trimestre de l’any, del total d’ocupats a Catalunya el 79,8% d’ocupats té contracte de durada indefinida i el 20,20% de caràcter temporal. A Espanya, la taxa de temporalitat és superior amb el 25,40%.

Trimestralment, la taxa de temporalitat ha passat del 21,8% al 20,0% a Catalunya i al conjunt d’Espanya se situava en el 26% en el tercer trimestre de 2021 i en aquest trimestre s’ha situat en el 25,4%.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l’INE.

Per modalitats contractuals, a Catalunya, l'increment ha estat força generalitzat. Totes les indefinides augmenten, destacant els contractes ordinaris a temps indefinit, que s'han més que duplicat respecte de fa un any (16.610 més; 104,4%); a continuació, les conversions en indefinit han crescut en 3.857 (+37,9%) i destacar també en intensitat l'augment dels contractes indefinits a persones amb discapacitat (84,9%).

Pel que fa a les modalitats temporals, l'increment interanual s'ha concentrat majoritàriament en dues: els contractes eventuais per circumstàncies de la producció (15.209 més; 20,8%) i els d'interinitat (10.649 més; 46,9%). En sentit contrari, els que més cauen en volum són els contractes per obra o servei (2.040 menys; -3,6%).

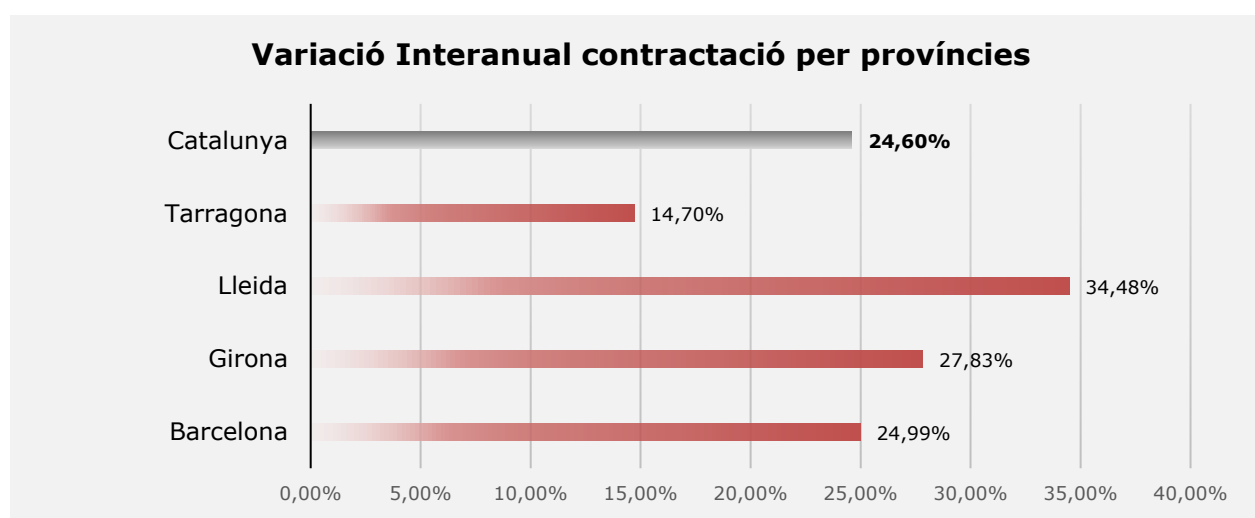
Analitzant el sexe, els homes han signat 115.335 contractes i les dones, 109.852; el 51,2% i 48,8% del total, respectivament. Respecte d'un any abans, la contractació masculina creix un 21,3% i la femenina, gairebé un 28,2%.

Segons l'àmbit territorial, a la província de Barcelona al mes de gener s'han signat un total de 168.724 contractes, el que suposa un increment de 1.268 respecte el mes anterior (0,76%) i 33.737 respecte l'any anterior (24,99%).

A la província de Girona, es van formalitzar 21.043 contractes durant el mes de gener, 787 més que al desembre (3,89%) i amb un increment anual del 27,83% (4.581 contractes més).

A Lleida, durant el mes de gener, s'han formalitzat 11.885 contractes en total, per tant, la contractació laboral ha incrementat un 6,60% respecte el mes anterior, amb 736 contractes més i del 34,48% respecte l'any anterior (3.047 contractes més).

Per últim, a la província de Tarragona, s'han signat 23.535 contractes, 1.231 més que al mes anterior (5,52%) i 3.027 més respecte l'any anterior, el que suposa una variació anual del 14,7%.

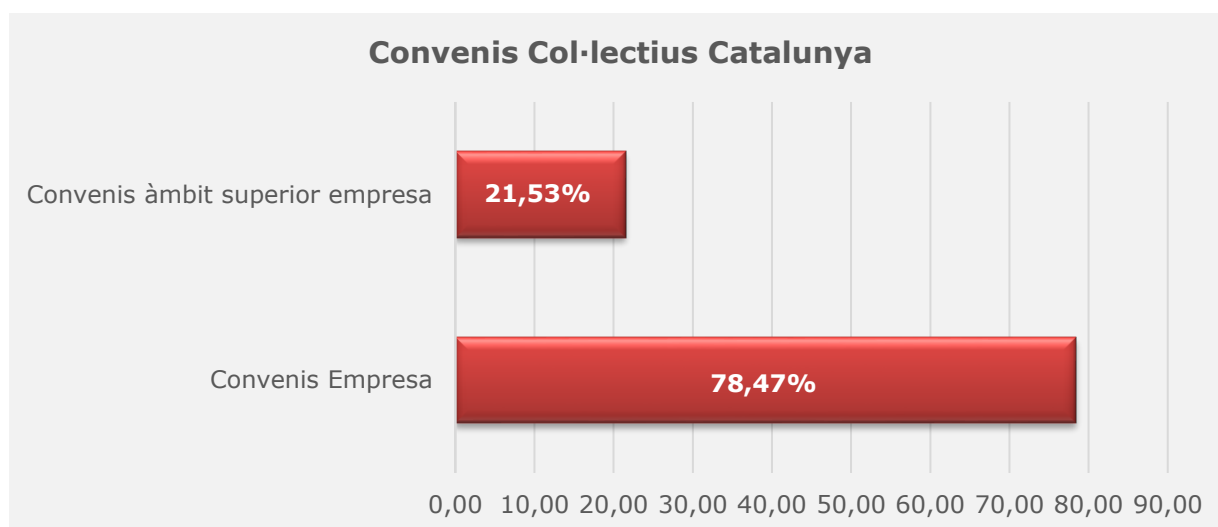
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

2.3. NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

2.3.1 Convenis Col·lectius.

A 31 de desembre de 2021 a Catalunya s'han registrat un total de 274 Convenis, afectant a 775.708 treballadors i 112.681 empreses.

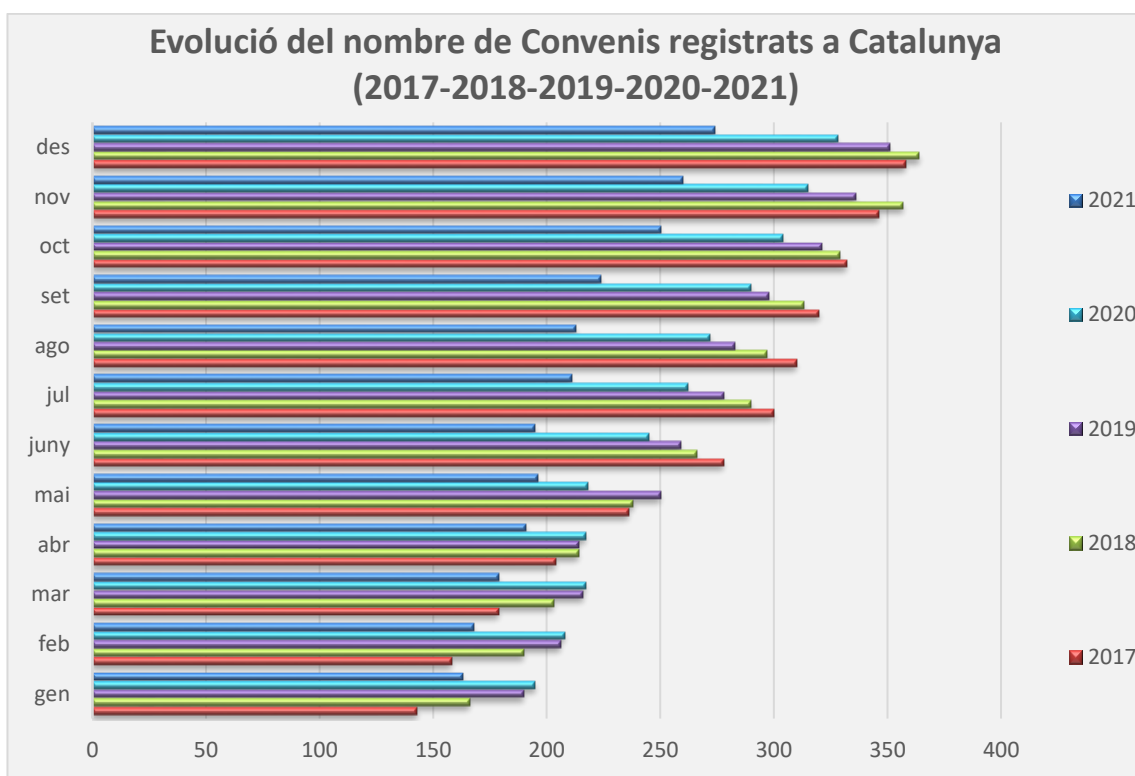
D'aquests 274 Convenis, 215 són Convenis d'empresa (78,47%) i afecten a 45.383 treballadors, i 59 són Convenis d'àmbit superior a l'empresa (21,53%), afectant a 730.325 treballadors.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

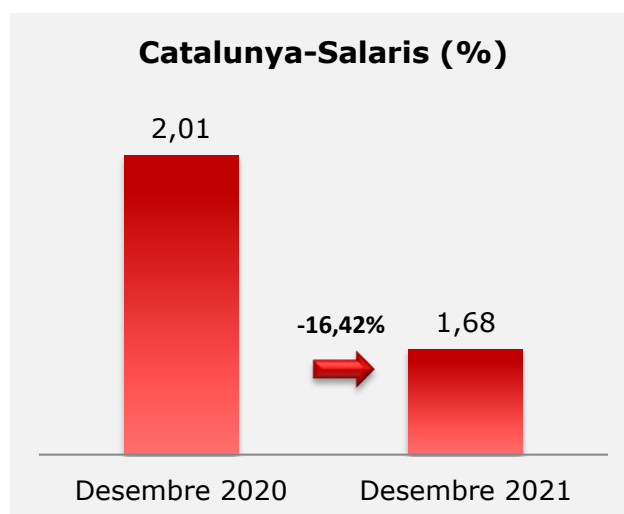
La mitjana de la variació salarial pactada en el global de Convenis ha sigut de 1,68%, sent del 0,81% en els Convenis d'empresa i el 1,73% en els Convenis d'àmbit superior a l'empresa.

En relació a la jornada anual mitjana pactada ha sigut de 1.706,59 hores, sent en els Convenis d'empresa de 1.704,98 hores i de 1.706,69 hores en els Convenis d'àmbit superior a l'empresa.

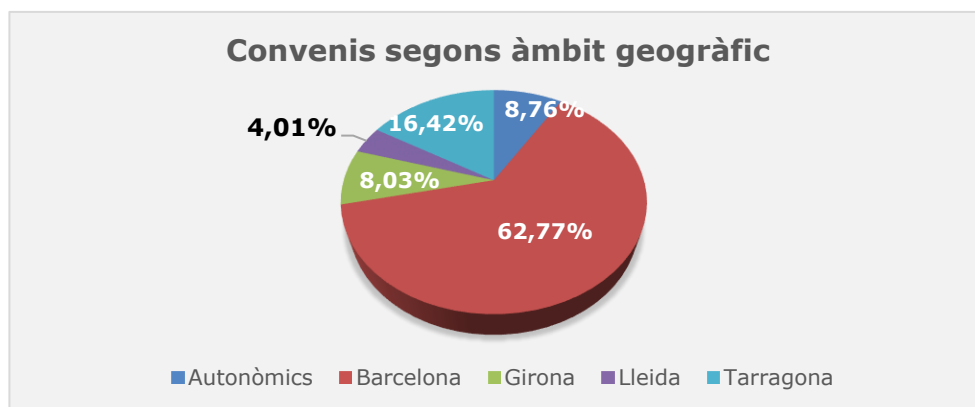
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

Interanualment, si comparem els Convenis registrats fins al desembre de 2021 amb el 2020, observem que fins al mes de desembre de 2021 s’han registrat 54 Convenis menys (-16,46%), a nivell salarial s’han pactat 0,33 punts menys (hem passat del 2,01% pactat en 2020 al 1,68% pactat en 2021), que suposa una variació d’un -16,42%, i en relació a la jornada aquesta s’ha reduït en un 2,73%, situant-se en 1.706,59 hores a l’any de mitjana.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

Dels 274 Convenis registrats, 24 són autonòmics (68.335 empreses afectades i 338.474 treballadors), 172 són de la província de Barcelona (27.830 empreses i 319.613 treballadors), 22 de la província de Girona (4.329 empreses i 39.159 treballadors), 11 de Lleida (4.409 empreses i 27.477 treballadors) i 45 de la província de Tarragona (7.778 empreses i 50.985 treballadors).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

TOTAL CONVENIS

Distribució Territorial Convenis	Convenis	Empreses	Treballadors	Variació Salarial (%)	Jornada mitjana (h/any)
Autonòmics	24	68.335	338.474	1,69	1.637,07
Barcelona	172	27.830	319.613	1,78	1.763,35
Girona	22	4.329	39.159	0,77	1.749,13
Lleida	11	4.409	27.477	2,27	1.750,55
Tarragona	45	7.778	50.985	1,33	1.755,92
TOTAL CATALUNYA	274	112.681	775.708	1,68	1.706,59

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

CONVENIS D'EMPRESA

Distribució Territorial Convenis	Convenis	Treballadors	Variació Salarial (%)	Jornada mitjana (h/any)
Autonòmics	7	12.924	0,28	1.631,31
Barcelona	152	25.252	0,97	1.735,58
Girona	16	1.725	1,80	1.731,80
Lleida	7	295	0,76	1.695,86
Tarragona	33	5.187	1,08	1.731,18
TOTAL CATALUNYA	215	45.383	0,81	1.704,98

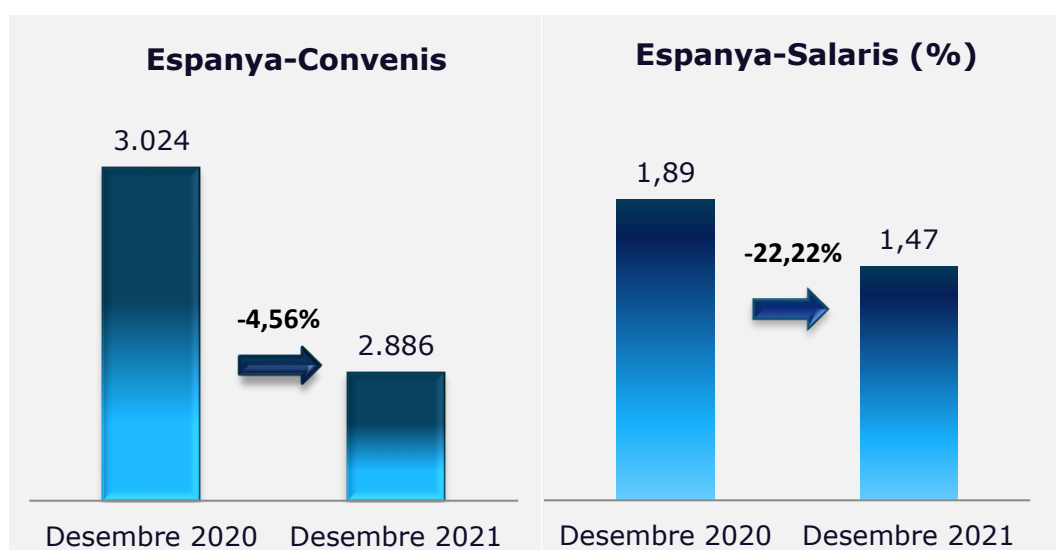
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

CONVENIS D'ÀMBIT SUPERIOR A L'EMPRESA

Distribució Territorial Convenis	Convenis	Treballadors	Variació Salarial (%)	Jornada mitjana (h/any)
Autonòmics	17	325.550	1,75	1.637,30
Barcelona	20	294.361	1,85	1.765,73
Girona	6	37.434	0,73	1.749,93
Lleida	4	27.182	2,28	1.751,14
Tarragona	12	45.798	1,36	1.758,72
TOTAL CATALUNYA	59	730.325	1,73	1.706,69

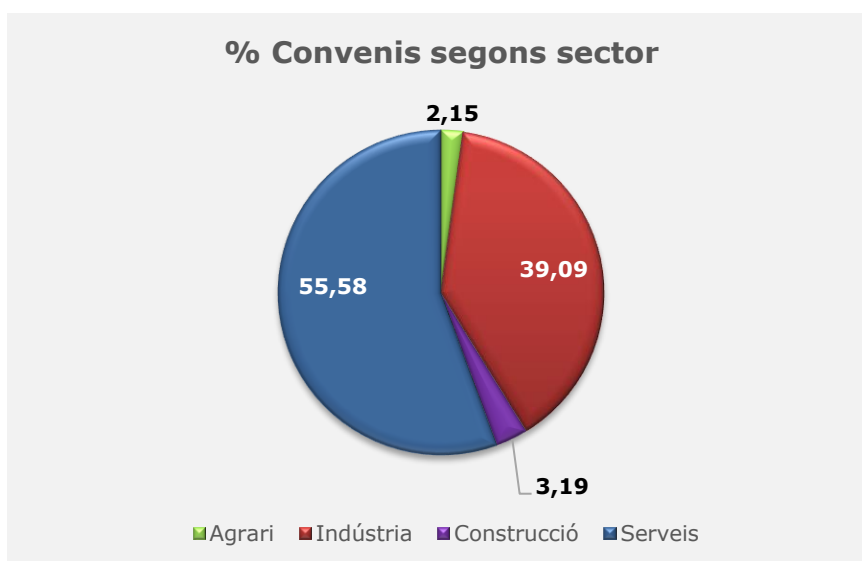
A nivell estatal, fins a 31 de desembre de 2021 s'han registrat un total de 2.886 Convenis, afectant a 7.677.139 treballadors i 813.897 empreses.

Si fem la comparació, a nivell interanual, i comparem els Convenis registrats fins al mes de desembre de 2021 amb el 2020, observem que s'han registrat a nivell estatal 138 Convenis menys (-4,56%), a nivell salarial s'han pactat 0,42 punts menys (hem passat del 1,89% pactat en 2020 al 1,47% pactat en 2021), que suposa una variació d'un -22,22%, i en relació a la jornada aquesta s'ha reduït un 1,3%, situant-se en 1.729,96 hores a l'any de mitjana.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

Per sector d'activitat a nivell estatal, del total de Convenis registrats, 62 corresponen al sector agrari (afectant a 59.398 empreses i 401.854 treballadors), 1.128 del sector de la indústria (afectant a 148.432 empreses i 2.081.194 treballadors), 92 de l'àmbit de la construcció (amb 90.796 empreses i 606.975 treballadors) i 1.604 convenis del sector serveis (afectant a 515.271 empreses i 4.587.116 treballadors).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

TOTAL CONVENIS

Distribució Sectorial	Convenis	Empreses	Treballadors	Variació Salarial (%)
Agrari	62	59.398	401.854	1,99
Indústria	1.128	148.432	2.081.194	1,18
Construcció	92	90.796	606.975	2,41
Serveis	1.604	515.271	4.587.116	1,43
TOTAL ESPANYA	2.886	813.897	7.677.139	1,47

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

2.3.2 Inaplicacions de Convenis Col·lectius.

De gener a desembre de 2021 s'han dipositat 559 inaplicacions de conveni (un 1,24% menys respecte el mateix període de l'any 2020), les quals han estat presentades per 477 empreses (un 1,85% menys respecte el mateix període de l'any anterior), i han afectat a un total de 20.301 treballadors (32,62% més respecte el mateix període de 2020). Per sector d'activitat, el 60,47% de les inaplicacions presentades han sigut en el sector serveis.

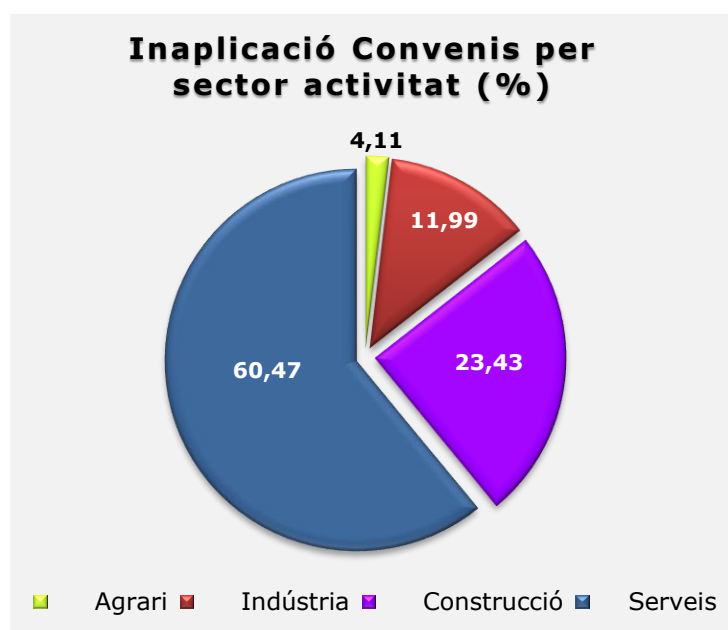
De les 559 inaplicacions presentades al 2021, 23 han sigut del sector agrari (4,11%) – afectant a 20 empreses i 2.431 treballadors-, 67 del sector de la indústria (11,99%) – afectant a 62 empreses i 3.888 treballadors-, 131 a la construcció (23,43%)- afectant a 100 empreses i 2.215 treballadors- i 338 al sector serveis (60,47%) –295 empreses i 18.389 treballadors-.

En xifres acumulades des de març de 2012 fins al 2021, s'han dipositat davant les diferents autoritats laborals un total de 12.328 inaplicacions de Conveni, amb una afectació a 444.395 treballadors.

INAPLICACIÓ CONVENIS PER SECTOR ACTIVITAT I TREBALLADORS AFECTATS.2021

Sector activitat	I.Convenis	% total	Empreses	% total	Treballadors	%total
Agrari	23	4,11	20	4,19	2431	9,03
Indústria	67	11,99	62	13,00	3.888	14,44
Construcció	131	23,43	100	20,96	2215	8,23
Serveis	338	60,47	295	61,84	18.389	68,30
TOTAL	559	100	477	100	26.923	100

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

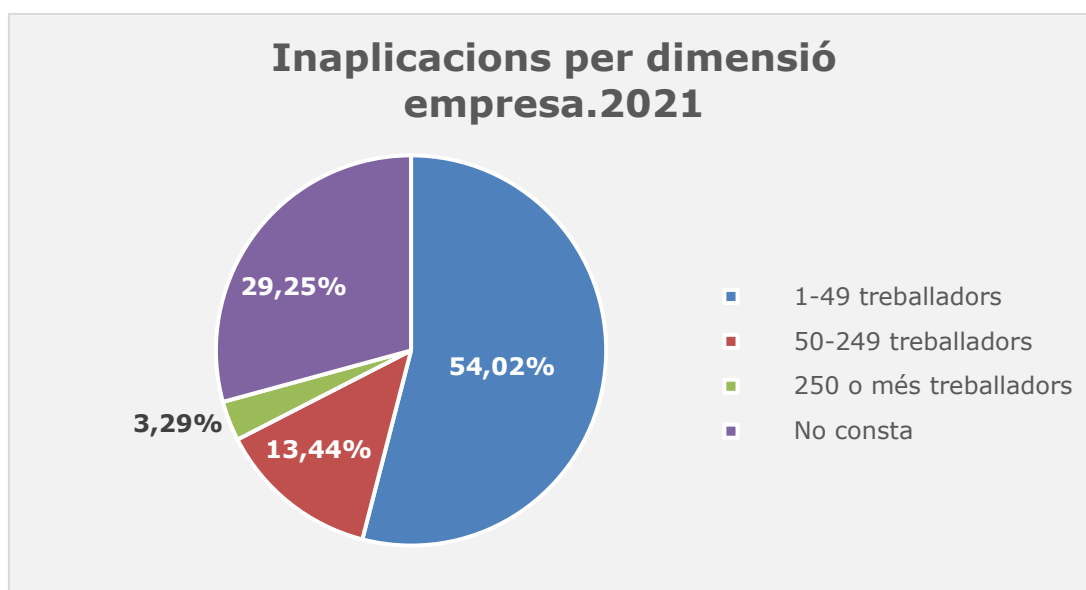

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

Pel que fa a la dimensió de l'empresa, el 49,27% dels treballadors afectats presten els seus serveis en empreses de més de 250 treballadors. No obstant això, la majoria d'empreses que presenten inaplicacions, el 54,02%, les seves plantilles són d'entre 1 i 49 treballadors.

Dimensió empresa	I.Convenis	% total	Empreses	% total	Treballadors	% total
1 a 49 treballadors	410	54,02	360	75,47	5.524	20,52
50 a 249 treballadors	102	13,44	78	16,35	7.044	26,16
250 o més treballadors	25	3,29	18	3,77	13.265	49,27
No consta	222	29,25	21	4,40	1.090	4,05
TOTAL	759	100	477	100	26.923	100,00

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

Pel que fa a les condicions de treball inaplicades, el 46,7% d'inaplicacions són de quantia salarial exclusivament, encara que en la resta, s'inaplica conjuntament amb d'altres condicions.

Condicions de treball inaplicades	I. Convenis	% total	Treballadors
Quantia salarial	261	46,7	11.039
Quantia salarial i sistema de remuneració	72	12,9	870
Horari i distribució del temps de treball	33	5,9	782
Jornada de treball i horari i distribució del temps de treball	29	5,2	7.444
Quantia salarial, sistema de remuneració, jornada de treball i horari i distribució del temps de treball i millores voluntàries de l'acció protectora de la Seguretat Social	22	3,9	200
Sistema de remuneració	20	3,6	899
Jornada de treball	19	3,4	751
Resta de casos	103	18,5	4.938
TOTAL	559	100,0	26.923

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

El 90,5% de les inaplicacions s'han resolt amb acord entre l'empresa i els representants legals dels treballadors durant el període de consultes.

Procediment d'inaplicació	I. Convenis	% total	Treballadors
Acord en període de consultes	506	90,5	24.301
Acord de la comissió paritària del conveni	32	5,7	2.058
Acord de mediació en òrgan bipartit	8	1,4	331
Laude en òrgan bipartit	-	-	-
Decisió en un òrgan tripartit	13	2,3	233
TOTAL	559	100,0	26.923

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

El 95,4% de les inaplicacions presentades són en relació a Convenis d'àmbit superior a l'empresa, i la resta, és a dir, el 4,7% de Convenis d'empresa.

Àmbit funcional del Conveni inaplicat	I.Convenis	% total	Treballadors
Conveni d'empresa	26	4,7	2.704
Conveni/s d'àmbit superior a l'empresa	533	95,4	24.219
TOTAL	559	100,0	26.923

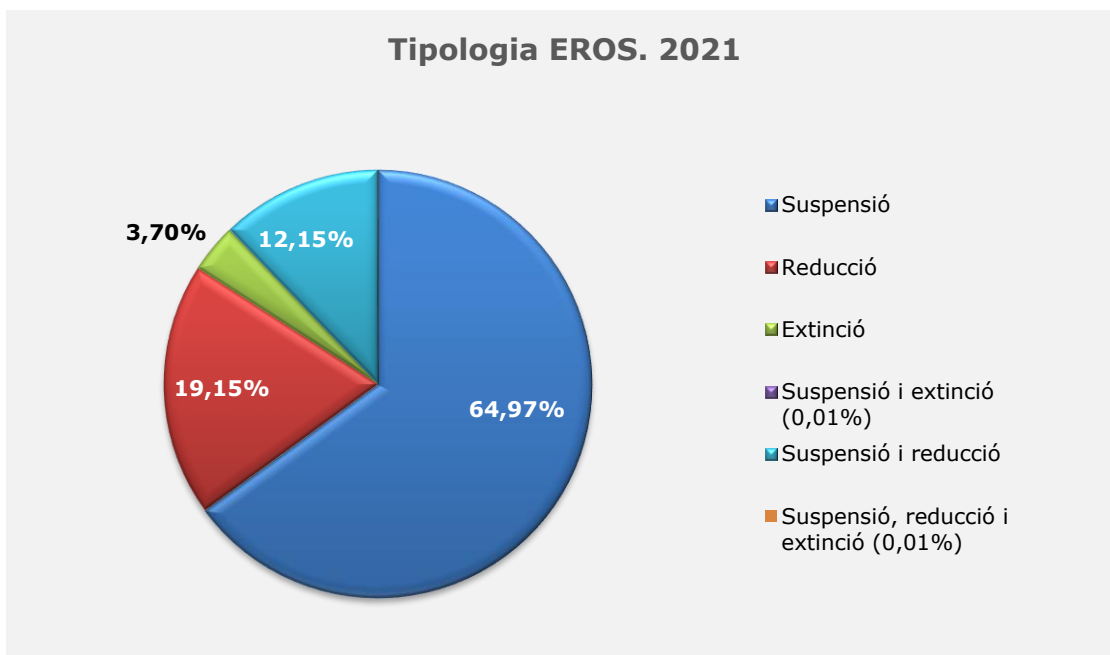
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Trabajo y Economía Social

2.4. EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ

NOTA: En aquesta publicació, a més de la normativa habitual, hem tingut en compte la diferent normativa promulgada en matèria d'ERTES per front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19. Aquí s'especifica que les pèrdues d'activitat conseqüència de la COVID-19 han de tenir la consideració de força major als efectes de la suspensió dels contractes o la reducció de la jornada i s'agilita la tramitació dels procediments de regulació d'ocupació, tant per força major com per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció. En aquest sentit, al marge de la divisió habitual d'expedients de suspensió de contracte, reducció de jornada i extinció, s'han introduït també les següents: expedients de suspensió i extinció, suspensió i reducció, reducció i extinció i suspensió, reducció i extinció (aquesta subdivisió no es troba en relació als treballadors afectats). Aquesta classificació reflecteix el fet que algunes empreses indiquen en el formulari disponible a Canal Empresa més d'una mesura (suspensió/reducció/extinció) simultàniament. Així doncs, en el mateix expedient, per exemple, es sol·licita aplicar reducció de jornada a una part del personal i suspensió temporal a una altra part.

Segons les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu en l'any 2021 s'han comunicat o resolt 7.466 expedients (94,28% menys respecte el mateix període de l'any 2020) que han afectat a un total de 107.245 treballadors (89,81% menys respecte el mateix període de l'any 2020). Si bé, en comparació a l'any 2020 les dades han experimentat una evolució positiva, encara estem molt lluny de períodes precrisis (any 2016: 517 expedients, 2017: 350 expedients, 2018: 269 expedients, 2019: 403 expedients).

Es necessari destacar que en l'any 2020 va tancar amb 130.556 expedients comunicats i resolts el que va suposar 130.153 expedients més respecte el mateix període de l'any 2019, amb una afectació d'un total de 1.052.699 treballadors (1.042.640 més respecte el mateix període de l'any 2019).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Del total d'aquests 7.466 expedients 276 han sigut d'extinció (3,70%) -afectant a 11.006 treballadors-, 4.851 de suspensió del contracte de treball (64,97%)- afectant a 81.296 treballadors- i 1.430 de reducció de jornada (19,15%)- afectant a 14.943 treballadors-, 1 de suspensió i extinció² (0,01%), 907 de suspensió i reducció³ (12,15%), cap de reducció i extinció i 1 de suspensió, reducció i extinció⁴ (0,01%).

És indubtable l'impacte que la pandèmia sanitària com a conseqüència de la Covid-19 ha tingut en matèria d'expedients de regulació d'ocupació. D'aquesta manera si comparem l'any 2019 amb el 2020 i 2021 (tot i que en aquest darrer any les dades han millorat), podem observar que hi hagut un increment exponencial, tant del nombre total d'expedients com dels treballadors afectats, per tant, ens trobem amb uns increments interanuals incomparables amb altres períodes, ni tampoc en els períodes més durs de la darrera crisi econòmica. Aquest any s'han presentat 7.466 expedients front els 403 presentats en 2019, però molts menys dels 130.556 expedients presentats en 2020.

Pel que fa a la comparació interanual, en aquest any 2021 es pot observar que els expedients de suspensió de contracte són majoritaris respecte el total d'expedients, ara bé, els expedients d'extinció s'han incrementat en un 22,12% respecte l'any 2020, i en aquest sentit és la xifra més alta des de l'any 2013, on es van presentar 413 expedients

² No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient

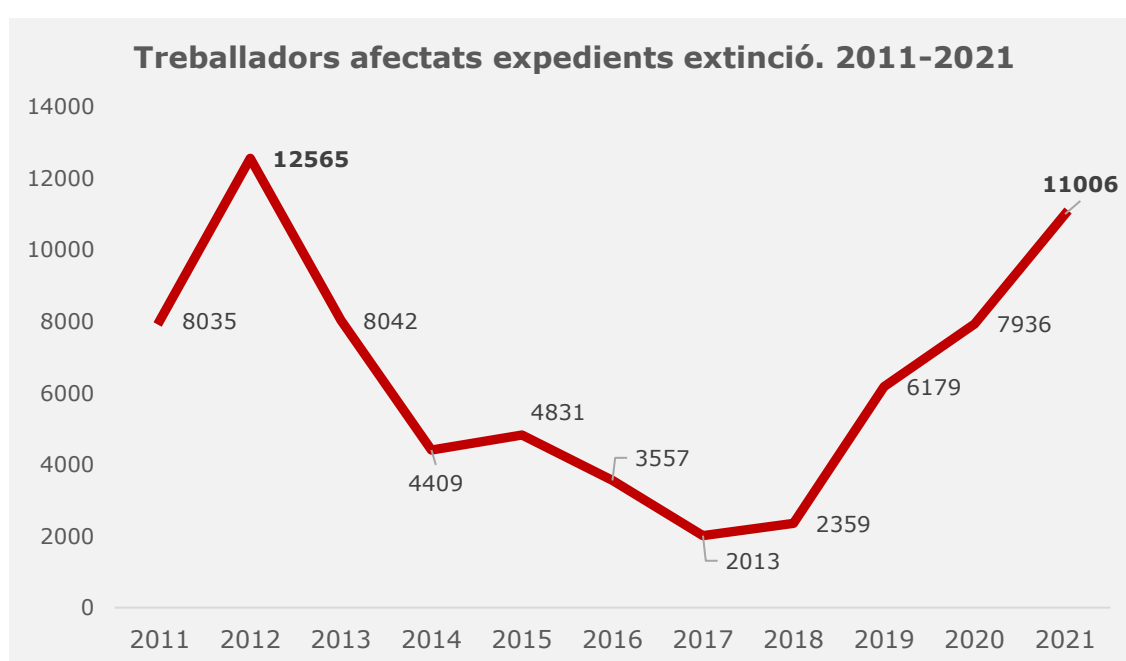
³ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient

⁴ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient

d'extinció. Així doncs, hem passat de 226 expedients presentats al 2020 d'extinció a 276 en el mateix període de 2021.

La mateixa correspondència succeeix pel que fa la número de treballadors afectats. En aquest sentit, s'ha passat de 7.936 treballadors afectats per expedients d'extinció en l'any 2020 a 11.006 en 2021 (el que suposa un increment del 38,68%), sent la xifra més alta des de l'any 2012.

Del gràfic següent es pot observar com el nombre de treballadors afectats per expedients d'extinció van anar disminuint, amb caràcter general, any rere any des del 2012, tornant a incrementar de manera substancial a partir del 2019.

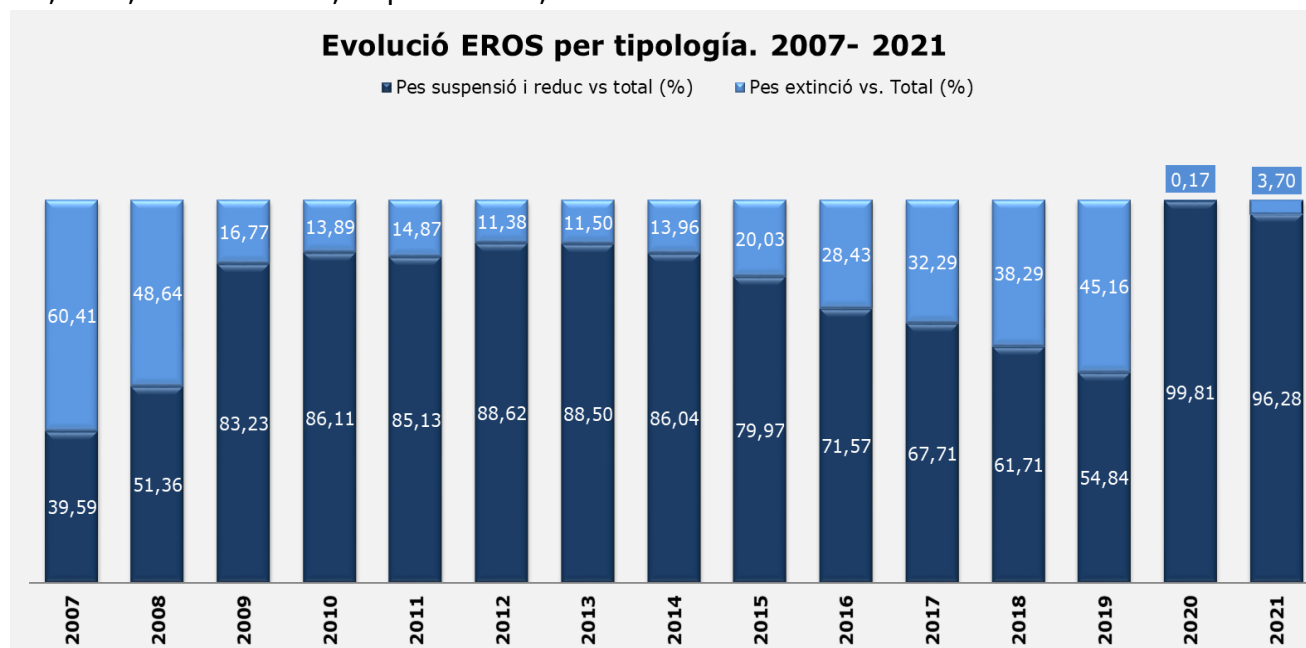
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

En aquest sentit, s'haurà d'estar atents de l'evolució dels tres tipus d'expedients, però principalment en l'evolució que puguin experimentar els d'extinció, tenint en compte les modificacions introduïdes per la recent reforma laboral aprovada mitjançant el Reial Decret Llei 32/2021 de 28 de desembre.

	Núm. Expedients		Núm. treballadors	
	2021	2020	2021	2020
ERO EXTINCIÓ	276	226	11.006	7.936
ERO SUSPENSÍO	4.851	112.044	81.296	900.208
ERO REDUCCIÓ	1.430	7.815	14.943	144.555
ERO SUSPENSÍO I EXTINCIÓ ⁵	1	9	-	-
ERO SUSPENSÍO I REDUCCIÓ ⁶	907	10.451	-	-
ERO REDUCCIÓ I EXTINCIÓ ¹³⁷	0	6	-	-
ERO SUSPENSÍO, REDUCCIÓ I EXTINCIÓ ⁸	1	5	-	-
ERO TOTAL	7.466	130.556	107.245	1.052.699

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Així mateix, tal i com s'observa en el següent gràfic, els expedients que suposen l'adopció de mesures de flexibilitat interna (suspensió de contracte de treball i reducció de la jornada de treballador) han anat guanyant major pes, vers els que suposen l'extinció de la relació de treball des del 2007 fins el 2015. En el període 2015-2019 van créixer els d'extinció i els anys 2020 i 2021, com a conseqüència dels ERTOS per la COVID la immensa majoria han sigut de suspensió i reducció. Qüestió que s'ha accentuat en la crisi sanitària. Per tant, del total d'expedients que es van presentar l'any 2007 els d'extinció comportaven el 60,41%, el 13,96% en 2014, en 2019 el 45,16%, i actualment, suposen el 3,70%.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

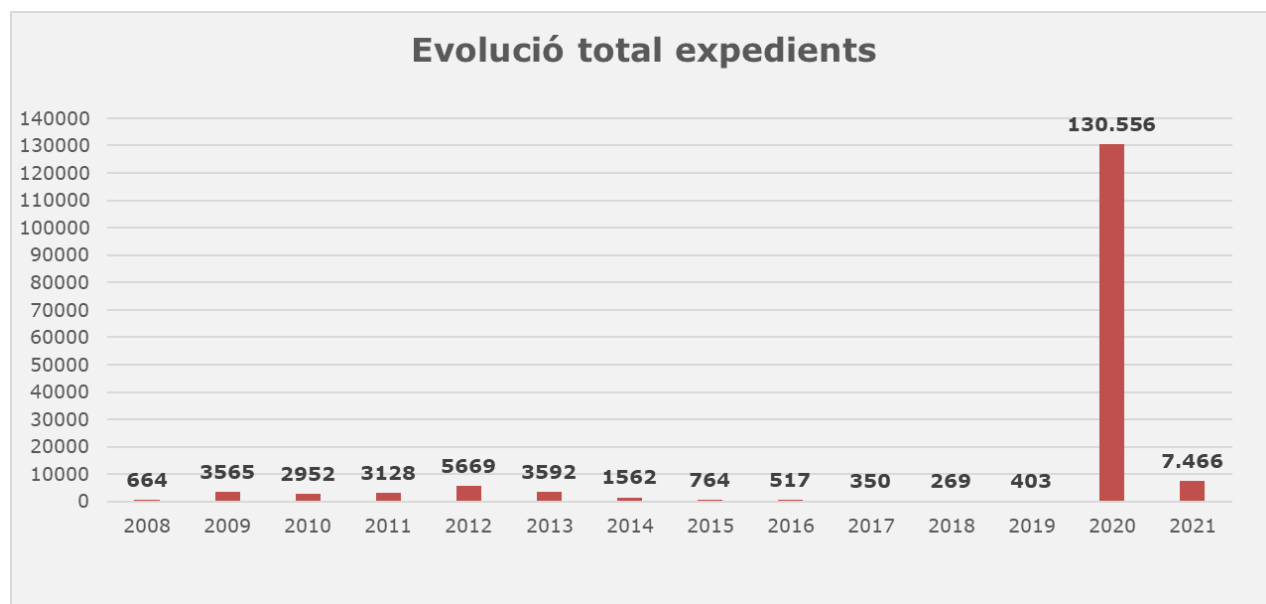
⁵ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient.

⁶ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient.

⁷ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient.

⁸ No es disposen les dades dels treballadors en aquells supòsits d'empreses que han presentat expedients de diferents tipologies en un mateix expedient.

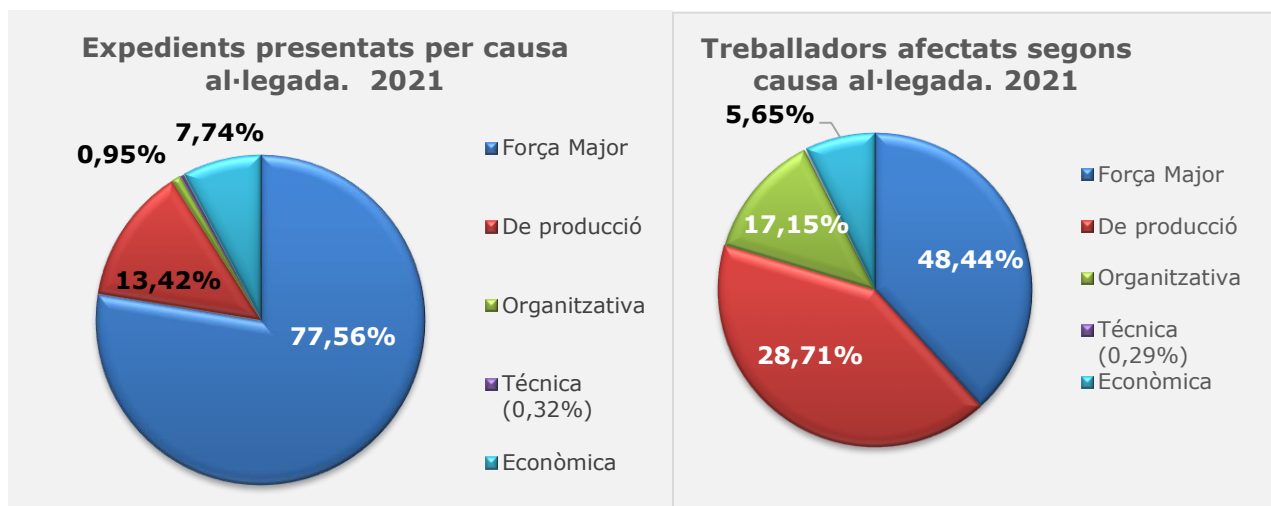
En el gràfic següent observem que des de l'any 2008 els expedients de regulació d'ocupació es van anar incrementant exponencialment, fins arribar al seu punt màxim l'any 2012 amb un total de 5.669 expedients, per progressivament anant disminuint a partir de l'any 2013, trencant amb aquesta tendència la crisi sanitària actual. En l'any 2021 s'han presentat un total de 7.466 expedients.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

En atenció a la causa al·legada i expedients presentats, al 2021 són majoritaris els expedients de força major (77,56%) – 5.791 expedients i 41.019 treballadors afectats-, de producció (13,42%) -1.002 expedients i 44.354 treballadors afectats-, per causes econòmiques⁹ (7,74%) -578 expedients i 7.725 treballadors afectats-, organitzativa (0,95%)- 71 expedients i 13.859 treballadors afectats- i per causes tècniques (0,32%) -24 expedients i 288 treballadors afectats.

⁹ Aquesta a la vegada es desglossa en: causes econòmiques per pèrdues actuals (s'han presentat 228 expedients afectant a 3.708 treballadors, causes econòmiques per previsió de pèrdues (s'han presentat 62 expedients afectant a 1.004 treballadors), per causes econòmiques per disminució persistent del nivell d'ingressos o vendes (s'han presentat 255 expedients i s'han afectat a 2.491 treballadors), i altres causes econòmiques (s'han presentat 33 expedients i s'han afectat a 522 treballadors)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Podem observar, que la regulació establerta en el Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19 (i resta de normativa que s'ha anat dictant) ha suposat que els expedients de força major han crescut de manera exponencial, tota vegada que en tot l'any 2019 es van presentar 13 expedients (amb una afectació de 42 treballadors) i en l'any 2021 tal i com s'ha indicat anteriorment, s'han presentat 5.791 expedients.

EXPEDIENTS PRESENTATS PER CAUSA AL-LEGADA I TIPUS D'EXPEDIENT. 2021

	Total	Suspensió contracte	Reducció jornada	Extinció	Suspensió i extinció	Suspensió i reducció	Reducció i extinció	Suspensió, reducció i extinció
Força Major	5.791	4.093	1.029	3	0	666	0	0
De producció	1.002	547	233	59	0	163	0	0
Organitzativa	71	29	11	24	0	7	0	0
Tècnica	24	18	2	3	0	1	0	0
Econòmica: Pèrdues actuals	228	50	31	118	1	28	0	0
Econòmica: Previsió de pèrdues	62	20	20	17	0	4	0	1
Econòmica: Disminució persistent del nivell d'ingressos o vendes	255	86	95	37	0	37	0	0
Econòmica: Altres	33	8	9	15	0	1	0	0
Total	7.466	4.851	1.430	276	1	907	0	1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

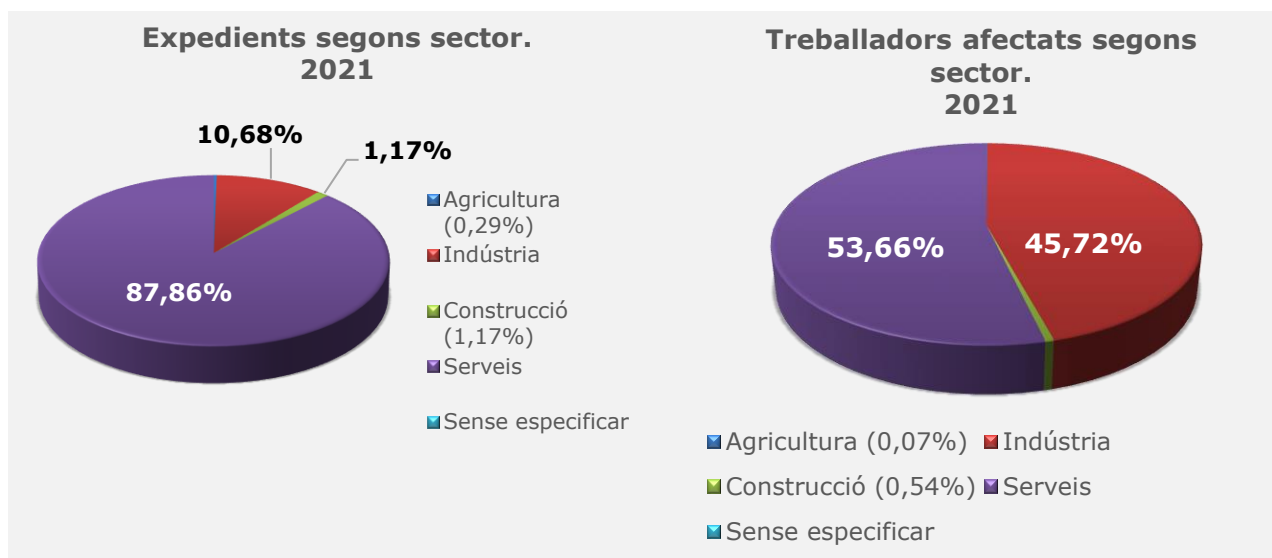
Seguint la tendència general, per causa al·legada, també predomina els expedients de suspensió de contracte respecte la resta de tipus d'expedient. D'aquesta manera, es pot observar que del total de 7.466 expedients presentats, 4.093 expedients són per força major i de suspensió de contracte exclusivament (un 54,82% del total). En el cas dels treballadors si bé també predominen els treballadors afectats per expedients de força major de suspensió de contracte, es pot observar, que també es nombrós els treballadors afectats per expedients de producció i suspensió de contracte, tal i com es pot observar en el següent quadre.

TREBALLADORS AFECTATS PER CAUSA AL·LEGADA I TIPUS D'EXPEDIENT. 2021

	Total	Suspensió contracte	Reducció jornada	Extinció
Força Major	41.019	33.083	7.919	17
De producció	44.354	32.812	5.451	6.091
Organitzativa	13.859	13.045	106	708
Tècnica	288	222	19	47
Econòmica: Pèrdues actuals	3.708	712	347	2.649
Econòmica: Previsió de pèrdues	1.004	225	273	506
Econòmica: Disminució persistent del nivell d'ingressos o vendes	2.491	1.161	800	530
Econòmica: Altres	522	36	28	458
Total	170.245	81.296	14.943	11.006

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

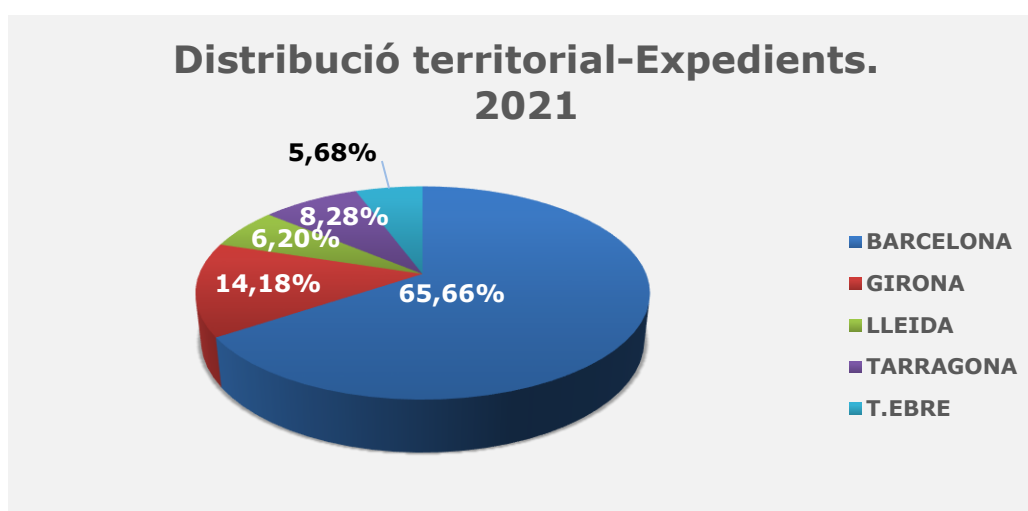
En l'any 2021 del total d'expedients presentats, el sector on es van presentar més expedients ha sigut en serveis amb 6.560 expedients (87,86% sobre el total) amb 57.547 treballadors afectats (53,66% sobre el total), seguit de la indústria amb 797 expedients (10,68% sobre el total) amb 49.036 treballadors afectats (45,72% sobre el total), la construcció amb 87 expedients (1,17% sobre el total) amb 584 treballadors afectats (0,54% sobre el total) i agricultura amb 22 expedients (0,29% sobre el total) amb 78 treballadors afectats (0,07% sobre el total).

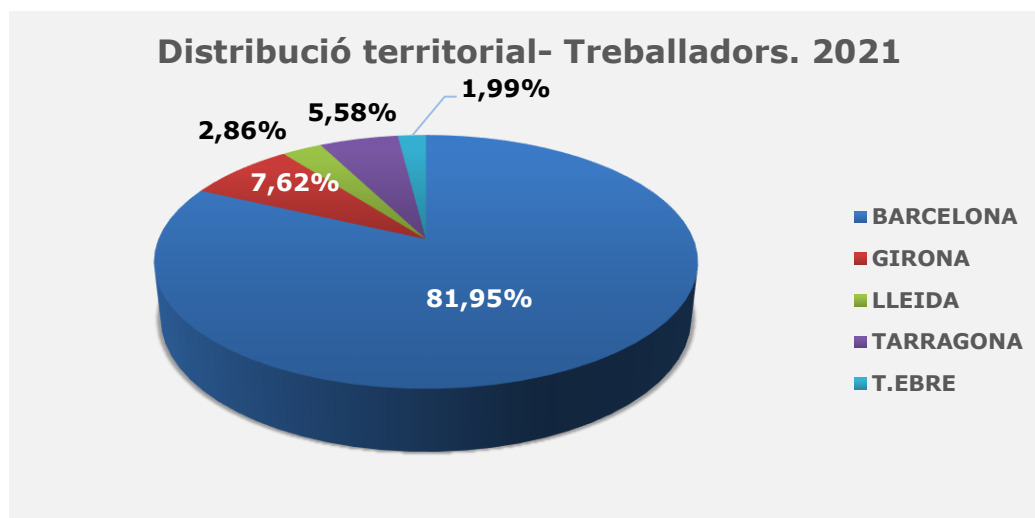
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

El sector serveis és el que segueix liderant el número tant d'expedients presentats com el nombre de treballadors afectats, i això és com a conseqüència que la majoria de restriccions que van operar i que operen actualment derivades de la pandèmia sanitària actual afecta a aquest sector. Ara bé, això no obsta a que s'haurà d'estar amb una postura de vigilància sobre com l'actual crisi també pot afectar a altres sectors, com l'industrial on el nombre de treballadors afectats és elevat en comparació amb els expedients presentats.

En l'any 2021, segons demarcació territorial, dels 7.466 expedients presentats, 4.902 es van presentar a la demarcació de Barcelona (65,66%), afectant a 87.892 treballadors (81,85% sobre el total), 1.059 a de Girona (14,18%) afectant a 8.172 treballadors (7,62%), 463 a Lleida (6,20%) afectant a 3.066 treballadors (2,86%), 618 a Tarragona (8,28%) afectant a 5.984 treballadors (5,581%) i 424 expedients a Terres de l'Ebre (5,68%) afectant a 2.131 treballadors (1,99%).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

En el quadre següent es pot observar els expedients en atenció a la seva distribució territorial i tipus d'expedient:

EXPEDIENTS PRESENTATS PER DEMARCACIÓ TERRITORIAL I TIPUS D'EXPEDIENT. 2021

	Total	Suspen. contracte	Reducció jornada	Extinció	Suspen. i extinció	Suspen. i reducció	Reduc. i extinció	Suspensió, reducció extinció
BARCELONA	4.902	3.063	963	241	1	633	0	1
GIRONA	1.059	709	219	16	0	115	0	0
LLEIDA	463	335	73	6	0	49	0	0
TARRAGONA	618	433	109	12	0	64	0	0
TERRES DE L'EBRE	424	311	66	1	0	46	0	0
Total	7.466	4.851	1.430	276	1	907	0	1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

TREBALLADORS AFECTATS PER DEMARCACIÓ TERRITORIAL I TIPUS D'EXPEDIENT. 2021

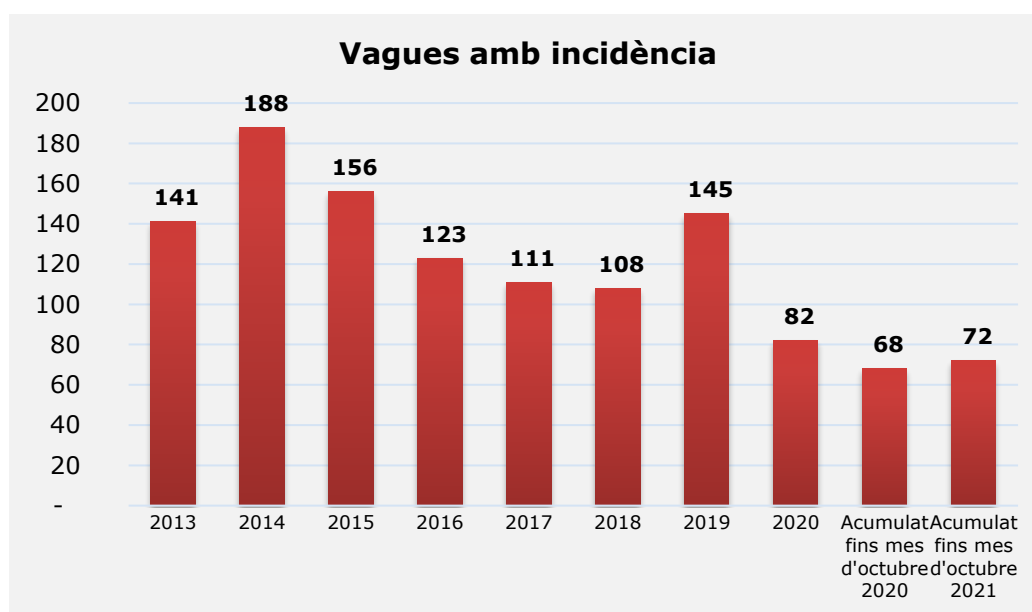
	Total	Suspensió contracte	Reducció jornada	Extinció
BARCELONA	87.892	65.632	11.873	10.387
GIRONA	8.172	6.418	1.468	286
LLEIDA	3.066	2.381	601	84
TARRAGONA	5.984	5.165	576	243
TERRES DE L'EBRE	2.131	1.700	425	6
Total	107.245	81.296	14.943	11.006

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

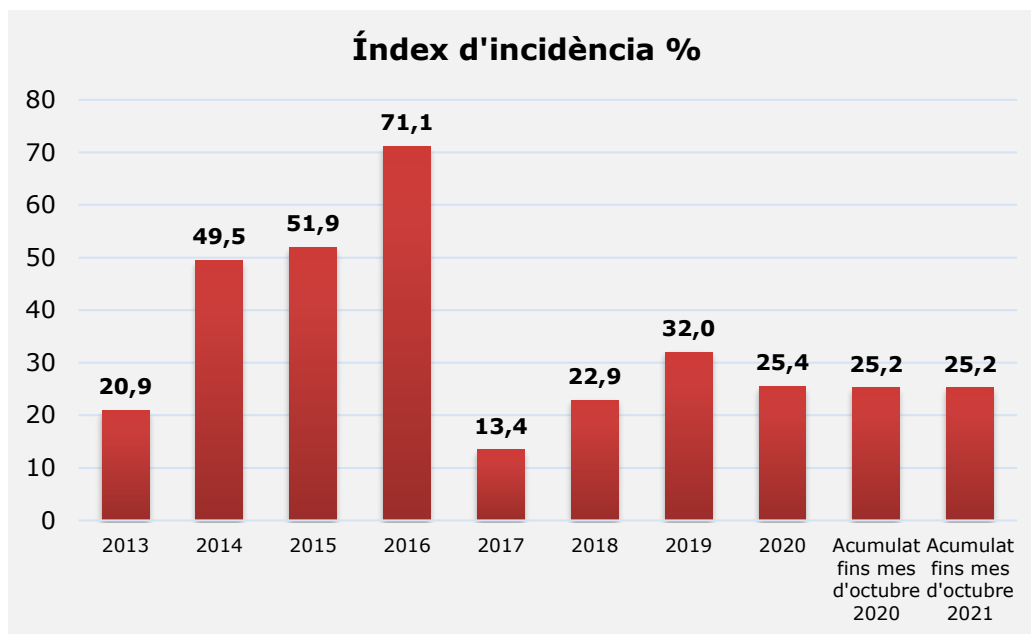
Per últim, de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu es posa de manifest que el 77,56% (5.791) dels expedients presentats a les diferents demarcacions territorials eren per força major (afectant a 41.019 treballadors – 38,25% sobre el total), i la resta, és a dir, el 22,44% restant dels expedients (1.675) s'han al·legat altres causes (afectant a 66.226 treballadors – 61,75% sobre el total).

2.5. CONFLICTIVITAT LABORAL

Segons les dades publicades per l'Observatori del Treball i Model Productiu, a Catalunya s'han produït 72 vagues fins al mes d'octubre de 2021, amb un total de 65.044 treballadors participants i 93.021 jornades laborals perdudes, augmentant el nombre de vagues registrades (4 vagues més que durant el mateix període de 2020). No obstant, disminueix el nombre de jornades perdudes en un -66% (183.481 jornades perdudes menys) i augmenta el nombre de treballadors participants (43%, 19.678 treballadors més) i per tant, l'índex d'incidència es manté en 25,2%.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Fins al mes d'octubre de 2021, les vagues es van produir en el sector serveis (95 vagues, 80,5% de total), i en la indústria (23 vagues, 19,5%).

Quant a la motivació de la vaga, els principals motius de les vagues són altres causes laborals, tancament patronal (38), organització i sistemes de treball (37), regulació d'ocupació (12), accident laboral, seguretat e higiene (11), acomiadaments, sancions o altres mesures disciplinàries (4) i incompliments d'acords o normes legals (4).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Segons l'àmbit territorial¹⁰, a la província de Barcelona van produir-se 62 vagues, a Girona 12 vagues, a Lleida 14 vagues i a Tarragona 18 vagues.

Respecte el mateix període de l'any 2020, a Barcelona el nombre de vagues s'ha reduït un -3%, en canvi a la resta de províncies ha augmentat; a Girona un 33%, a Lleida un 40% i a Tarragona un 100%.

2.6. RESOLUCIÓ EXTRAJUDICIAL DE CONFLICTES

2.6.1. Tribunal Laboral de Catalunya

NOTA: Amb motiu del coronavirus SARS-CoV-2 a Catalunya es van suspendre l'activitat del Tribunal Laboral de Catalunya dins del període comprès entre dilluns 16 de març fins l'11 de maig (El Patronat de la Fundació Privada Tribunal Laboral de Catalunya acorda per unanimitat reprendre la seva activitat en aquesta data). Respecte a la realització dels procediments del Tribunal Laboral de Catalunya, els membres del Patronat, per unanimitat, van acordar el procediment a seguir en el cas dels procediments suspesos (conciliacions i mediacions) per l'aplicació de l'Estat d'Alarma i en els nous procediments seria preferentment la celebració del corresponent procediment de conciliació, mediació i, en el seu cas arbitratge, mitjançant videoconferència.

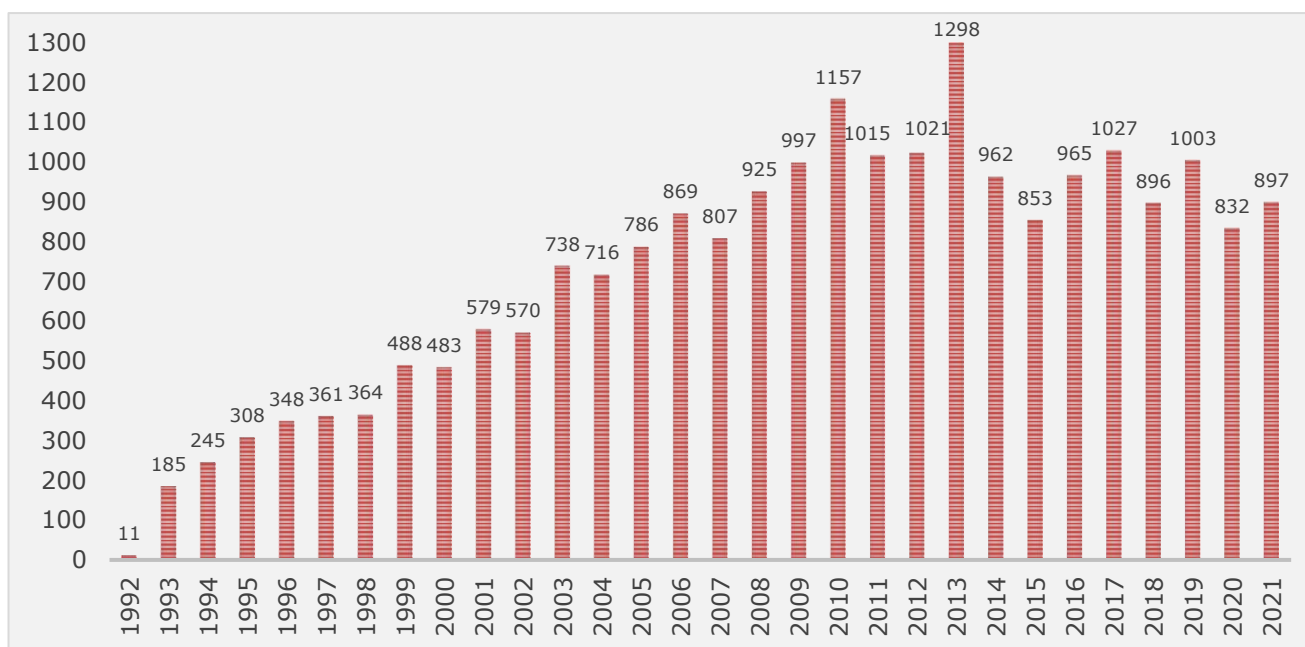
Segons les dades del Tribunal Laboral de Catalunya, en l'any 2021 s'han presentat un total de 897 expedients, dels qual 625 han sigut conciliacions, 269 mediacions i 3 arbitratges.

¹⁰ La suma de la totalitat de les vagues segons àmbit territorial és superior al nombre total de vagues del període referenciat degut a que un mateix conflicte pot haver afectat a més d'una província.

CATALUNYA 2021	NÚMERO		EMPRESSES AFECTADES	TREBALLADORS AFECTATS
EXPEDIENTS PRESENTATS	897		2.091	153.045
ARBITRATGES	3	0,33%	3	128
CONCILIACIONS/MEDIACIONS	894	99,67%	2.088	152.917
TRAMITACIONS EFECTIVES	814	91,05%	2.003	146.192
Amb avinença	419	51,47%	427	49.874
Avinença Parcial	8	0,98%	8	1.657
Sense avinença	387	47,54%	1.568	94.661
TRAMITACIONS NO EFECTIVES	80	8,95%	85	6.725
Intentat sense efecte	53	66,25%	57	4.509
Desistits	20	25%	20	2.086
Arxiu	7	8,75%	8	130

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Evolució Expedients Tribunal Laboral de Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

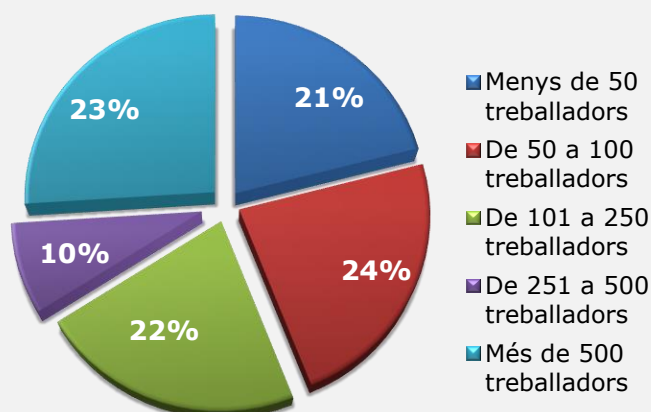
Interanualment, el total d'expedients ha augmentat un 7,81%. En aquest sentit, en aquest any 2021 els arbitratges s'han reduït en un 57,14% i les conciliacions i mediacions han augmentat, respectivament, un 2,46% i un 25,12%.

CATALUNYA 2021	TOTAL	ARBITRATGES	CONCILIACIONS	MEDIACIONS
2021	897	3	625	269
2020	832	7	215	120
DIFERÈNCIA	65	-4	54	82
%	7,81%	-57,14%	25,12%	68,33%

Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

En atenció a la causa al·legada, destacar que el 11% ha sigut per acomiadaments objectius, 11% per l'incompliment de Conveni/pacte d'empresa, 11% per qüestions salarials/increment, 8% per temes vinculats a jornada laboral i un 7% per calendari laboral.

Procediments per tamany 2021

Pel que fa a la dimensió de l'empresa, el 21% es correspon a empreses de menys de 50 treballadors, el 24% a empreses de 50 a 100 treballadors, el 22% a empreses de 101 a 250 treballadors, el 10% empreses de 251 a 500 treballadors i, per últim, el 23% a empreses de més de 500 treballadors.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Per raó del sector productiu, el 63,88% dels expedients s'han donat en el sector terciari (573 expedients), el 36,01% en el secundari (323 expedients) i el 0,17% en el sector primari (1 expedient). Per branques d'activitat podem destacar que el major nombre de procediments han sigut en l'àmbit del metall (17% amb 154 expedients), seguit de la sanitat (14% amb 124 expedients), transport (10% amb 87 expedients), químiques (9% amb 83 expedients), jocs i espectacles (8% amb 77 expedients).

A nivell de vagues, a l'any 2021, s'han desconvocat un total de 22 vagues (5 de caràcter indefinit), amb un total de 78.494 hores desconvocades i amb un valor d'hores mensual desconvocades de 1.335.706,23 euros.

Segons l'àmbit territorial, durant l'any 2021, a Barcelona s'han presentat un total de 720 expedients, dels quals 2 han sigut arbitratges, 503 han sigut conciliacions i 215 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients han augmentat en un 4,05% (28 expedients), registrant-se un decreixement en els arbitratges i un augment en les conciliacions i mediacions. En aquest sentit, en l'any 2021 s'han presentat 5 arbitratges menys (-71,43%), les conciliacions han augmentat en un 20,11%, i en les mediacions en un 4,82%.

A Girona, durant l'any 2021 s'han presentat un total de 60 expedients, dels quals 54 han sigut conciliacions i 6 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients han augmentat respecte 2020, en 7 expedient (13,21%). Les conciliacions s'han incrementat en un 20% (9 més) i les mediacions s'han reduït en un 25% (-2 expedients)

A Lleida, en l'any 2021, s'han presentat un total de 30 expedients, dels quals 17 han sigut conciliacions i 13 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients s'ha incrementat en un 11,11% (3 expedients més), atès que s'han presentat 5 mediacions més (62,52%) i dos conciliacions menys (-10,53%).

A Tarragona, durant l'any 2021, s'han presentat un total de 87 expedients, dels quals 1 ha sigut un arbitratge, 11 han sigut conciliacions i 15 mediacions.

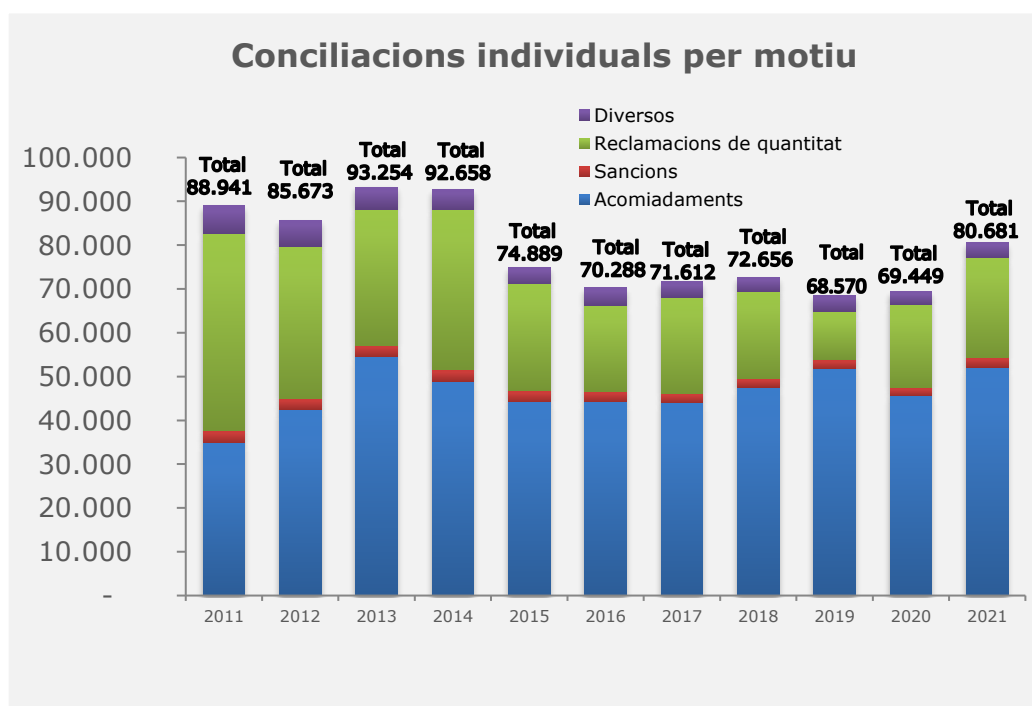
Interanualment, el total d'expedients ha augmentat en un 45,03%, atès que s'ha presentat 1 arbitratge més, 11 conciliacions més (27,50%), i 15 mediacions més (75%).

2.6. RESOLUCIÓ EXTRAJUDICIAL DE CONFLICTES

2.6.2. Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació (SMAC)¹¹

a) Conciliacions individuals.

Durant el 2021 s'han produït 80.681 conciliacions individuals a Catalunya, un 16,2% més respecte al 2020, que hi van haver 69.449 conciliacions individuals.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Segons la forma d'acabament, del total de 80.681 conciliacions, 30.386 han estat amb avenença, per contra, 25.743 han estat sense avenença. A més, 19.625 conciliacions han acabat intentades sense efecte, 2.320 s'han considerat no presentades i 2.607 desistides i altres.

A continuació, es mostra un quadre comparatiu entre 2020 i 2021, del nombre total de conciliacions i la forma d'acabament:

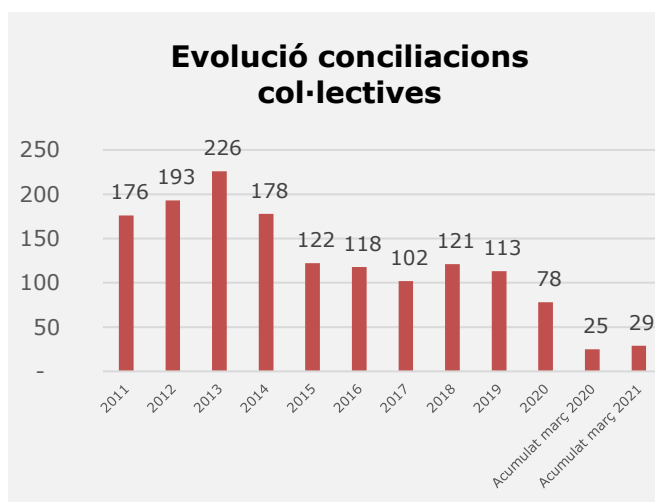
¹¹ Amb motiu del coronavirus SARS-Cov-2 a Catalunya es van suspendre tots els actes de conciliació administrativa prèvia a la jurisdicció social amb citació dins del període comprès entre el dilluns dia 16 de març de 2020 i fins a l'aixecament de l'Estat d'Alarma.

	Amb avinença	Sense avinença	Intentades sense efectes	Considerades no presentades	Desistides i altres	Total
2021	30.386	25.743	19.625	2.320	2.607	80.681
2020	26.978	20.308	16.739	2.752	2.672	69.449
Variació Interanual	12,6%	26,8%	17,2%	-15,7%	-2,4%	16,2%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Per demarcació territorial, a la província de Barcelona durant l'any 2021 van haver-hi 67.184 conciliacions individuals, el que suposa una variació del 21,4% respecte al 2020. A la província de Girona, van haver-hi 4.839 conciliacions individuals, en comparació a l'any anterior, s'ha produït una variació del 2,2%. A Lleida, van haver-hi 2.903 conciliacions individuals, augmentant així el nombre de conciliacions un 11,7%. Per últim, a la província de Tarragona, van produir-se 5.755 conciliacions individuals, el que suposa un -14,77%.

a) Conciliacions col·lectives

L'Estadística de Conciliacions Laborals de l'Observatori de Treball i Model Productiu, estima que l'any 2021, van haver-hi 103 conflictes col·lectius en el Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació, fet que suposa una variació del 32,1% respecte a l'any anterior (25 conflictes més).

Els 103 conflictes col·lectius, van afectar en total a 103 empreses i a 27.343 treballadors. Amb una variació interanual del 18,4% i del -43,7% respectivament.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Període	Conflictes col·lectius	Empreses afectades	Treballadors afectats
2011	176	196	68.867
2012	193	207	134.831
2013	226	16.038	404.127
2014	178	190	68.379
2015	122	124	114.979
2016	118	126	65.182
2017	102	129	66.503
2018	121	3.596	113.308
2019	113	130	53.659
2020	78	87	48.572
2021	103	103	27.343
Variació	32,1%	18,4%	-43,7%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Per sectors, el 57,14% de conflictes col·lectius van afectar al sector de serveis, el 38,10% al sector de la indústria i el 4,76% a la construcció.

Per àmbit territorial, al 2021, s'han produït 63 conflictes col·lectius a Barcelona, 10 a Girona, 8 a Lleida i 22 a Tarragona.

Demarcació territorial	Conflictes col·lectius	Empreses afectades	Treballadors afectats
Barcelona	63	63	22.730
Girona	10	10	649
Lleida	8	8	256
Tarragona	22	22	3.708

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

3. ANÀLISI DE LES PRINCIPALS MODIFICACIONS INTRODUÏDES PEL REIAL DECRET-LLEI 32/2021 PEL QUAL S'APROVA LA REFORMA LABORAL

1. Reforma de la contractació temporal (Art. 15 ET)

Per part de Foment del Treball compartim l'objectiu de reduir les elevades taxes de temporalitat del nostre mercat de treball. No obstant això, la Reforma aprovada és regressiva, desalineada i desconexada de la realitat i necessitats del nostre teixit productiu, i l'aplicació del qual comportarà greus perjudicis per a l'ocupació i per a les empreses que legítimament i per la naturalesa de la seva activitat necessiten utilitzar el mecanisme de la contractació temporal.

En aquest sentit, s'hauria de configurar un sistema de contractació adaptat a les necessitats d'empresaris i treballadors, amb fórmules clares i fàcils de gestionar; atorgant major seguretat jurídica, atenuant la dualitat existent entre la contractació temporal i indefinida; racionalitzant el nombre de contractes i el règim de bonificacions; potenciant la contractació indefinida flexibilitzant diverses figures i matèries vinculades; no penalitzant la contractació temporal causal i necessària; millorant la contractació a temps parcial; intensificant i incentivant la contractació de joves amb fórmules flexibles, així com la contractació de col·lectius amb especials dificultats per a la seva inserció en el mercat laboral.

Lamentablement, la Reforma acordada únicament es focalitza en la penalització de la contractació temporal, encara en els supòsits legítims i necessaris, tant per la via de la supressió de casuístiques necessàries, com per tota una sèrie de sobre costos empresarials, tant en indemnitzacions, com en cotitzacions a la Seguretat Social. Aquest ha estat el sistema utilitzat durant els últims anys, sense que el resultat hagi estat l'increment de la contractació indefinida.

Les normes de contractació han de ser breus, concretes i clares. En cas contrari apunten a la inseguretat jurídica, a l'error o fins i tot a l'afavoriment del frau, amb el consegüent perjudici per a les empreses que actuen correctament i en benefici dels supòsits de competència deslleial.

En aquest sentit, la reforma que es fa de l'art. 15 és farragosa, generarà conflictes i el que subjeu en ella, és la dificultat en la utilització d'aquests contractes per a nombrosos sectors i empreses.

Se suprimeix el contracte d'obra o servei determinat, que comportava el 50% de la contractació temporal, i que és present en tots els ordenaments jurídics dels països de la Unió Europea, i s'estableixen restriccions en casuístiques actualment permeses que són clarament de naturalesa temporal, per la qual cosa és contraproduent per a nombroses empreses i sectors empresarials, que no tindran eines per a donar reposada a les seves necessitats, ja que no són "indefinides".

En conseqüència, els punts crítics d'aquesta Reforma respecte a l'art. 15 del ET són:

- Es prohibeixen o limiten casuístiques que des de fa molts anys habilitaven de manera pacífica i útil la formalització de contractes temporals i ara no es permet la contractació conforme a qualsevol mena de necessitat organitzativa o productiva de tipus temporal que tingui l'empresa. La nova regulació introdueix majors dosis d'inseguretat jurídica i impedeix que es pugui utilitzar en activitats i casuístiques de naturalesa temporal necessàries per a l'empresa.
- Se suprimeix el contracte per obra o servei determinat.
- Respecte al contracte eventual la normativa anterior explicitava que es podia formalitzar en els següents supòsits:

"Quan les circumstàncies del mercat, acumulació de tasques o excés de comandes així ho exigissin, fins i tot tractant-se de l'activitat normal de l'empresa."

Ara, es limita a aquests supòsits:

1. Un de 6 mesos (ampliable fins a un màxim d'un any per conveni col·lectiu sectorial):

"S'entendrà per circumstàncies de la producció l'increment ocasional i imprevisible i les oscil·lacions que, fins i tot tractant-se de l'activitat normal de l'empresa, generen un desajustament temporal entre l'ocupació estable disponible i el que es requereix, sempre que no respongui als supòsits inclosos en l'article 16.1)".

Limitat per l'art. 16.1 que diu el següent i que impedeix fer contractes temporals:

"El contracte per temps indefinit fix-discontinu es concertarà per a la realització de treballs de naturalesa estacional o vinculats a activitats productives de temporada, o per al desenvolupament d'aquells que no tinguin aquesta naturalesa però que, sent de prestació intermitent, tinguin períodes d'execució certs, determinats o indeterminats."

2. Un altre d'un màxim de 90 dies, que no podran ser utilitzats de manera continuada:

"Per a atendre situacions ocasionals, previsibles i que tinguin una durada reduïda i delimitada".

- La nova regulació estableix una reducció respecte a la durada màxima del contracte temporal. S'hauria d'ampliar la durada del contracte de durada determinada per circumstàncies de la producció. Tant la durada màxima de 6 mesos (ampliable excepcionalment fins a un any per conveni col·lectiu sectorial), com la durada màxima de 90 dies en els contractes per a activitats ocasionals, ja que són absolutament insuficients. (S'ha de considerar que el contracte per obra i servei determinat, que ara desapareix, podia tenir una durada màxima de tres anys ampliable fins a dotze mesos més per conveni col·lectiu i el contracte eventual podia tenir una durada màxima de sis mesos, dins d'un període de dotze mesos. Per conveni col·lectiu es podia ampliar el període màxim dins del qual es podia realitzar sent de divuit mesos, no podent superar la durada del contracte les tres quartes parts del període de referència establert ni, com a màxim, dotze mesos.).
- En definitiva, que la durada prevista per al nou contracte temporal és significativament inferior als contractes per obra o servei determinat i eventual, vigents fins ara.
- Art. 151 LGSS: 1. Els contractes de durada determinada inferior a 30 dies tindran una cotització addicional a càrrec de l'empresari a la finalització d'aquest.

2. Aquesta cotització addicional es calcularà multiplicant per tres la quota resultant d'aplicar a la base mínima diària de cotització del grup 8 del Règim General de la Seguretat Social per a contingències comunes, el tipus general de cotització a càrrec de l'empresa per a la cobertura de les contingències comunes.

Això suposa una **cotització addicional de 26,57 euros per l'any 2022**.

No s'aplicarà als règims especials de treballadors per compte d'altri agraris, d'empleades de la llar i de la mineria del carbó, ni als contractes per substitució.

Aquesta mesura suposa un increment als costos empresarials, i afectarà de manera molt significativa a aquells sectors amb una temporalitat alta justificada de curta durada.

A més, la TGSS ja ha explicat que s'aplicaran els 26,57 euros amb independència que es treballi 1 dia o 29 (*Boletín RED* 1/2022 de 14 de gener de 2022).

- Apartat 5 de l'art. 15: S'hauria d'eliminar la conversió del contracte temporal a indefinit en el supòsit d'ocupar un lloc de treball que hagi estat ocupat amb o sense solució de continuïtat, durant més de 24 mesos en un període de 30 mitjançant contractes de durada determinada, previst en el paràgraf segon de l'art.15. Es tracta d'una novetat de la Reforma contraproductent per a les empreses que necessiten cobrir llocs de treball de naturalesa temporal.

No únicament no s'elimina, si no que en l'última versió publicada en l'RDL 32/2021 es redueix el període de 24 mesos en un període de 30, a 18 mesos en un període de 24 per conversió en indefinit. I no únicament en aquest supòsit, sinó també en el de les persones treballadores que en un període de 24 mesos hagin estat contractades 18 mesos per la mateixa empresa amb 2 o més contractes.

2. Contracte fix-discontínu (Art. 16 ET)

La nova regulació del fix-discontínu –abans estava reservada a “treballs de caràcter fix discontínu que no es repeteixin en dates certes”– amplia notablement els col·lectius amb els quals es pot celebrar aquest contracte.

Molta ocupació temporal es canalitzarà a través dels fixos-discontinus, entre ells aquells contractes d'obra vinculats a contractes i subcontractes.

La seva rescissió de contracte serà més cara i, sobretot, els procediments administratius de contractació seran molt més complexos.

La llei fixa que, ja sigui un conveni col·lectiu o, en defecte d'això, un acord d'empresa establirà els criteris objectius i formals pels quals s'ha de regir la crida de les persones fixes discontinúes.

Aquesta crida als treballadors "haurà de realitzar-se per escrit o constar degudament notificat a la persona interessada amb les condicions precises de les condicions de la seva incorporació i amb una antelació adequada". Així mateix, l'empresa haurà d'elaborar un "calendari amb les previsions de crida anual o semestral" i traslladar-li-ho a la representació legal dels treballadors. Aquests, entre altres requisits dels nous fixos-discontinus, són els que els faran aquesta figura més complexa en qüestió de tràmits administratius.

A més, una altra cosa que fa més complicada aquesta modalitat de contractació és que segons la nova norma, en el cas dels fixos-discontinus per a contractes, transcorreguts tres mesos d'inactivitat del treballador, l'empresa haurà de decidir mitjanes "definitives" (fer-li fix) o "conjunturals" (posar a la persona en un ERTO, per exemple).

Quant al còmput de l'antiguitat a efectes indemnitzatoris, l'art. 16 ET estableix que "(...) *Les persones treballadores fixes-discontínues tenen dret que la seva antiguitat es calculi tenint en compte tota la durada de la relació laboral i no el temps de serveis efectivament prestats, amb l'excepció de les condicions que exigeixin un altre tractament en atenció a la seva naturalesa i sempre que respongui a criteris d'objectivitat, proporcionalitat i transparència*". Si bé és cert que aquesta qüestió té el seu origen en un procediment iniciat pel TSJ de Galícia en la qual va interpel·lar a TSJUE en relació a com s'hauria d'interpretar l'antiguitat respecte a l'Art. 16 ET i que la jurisprudència del TS estableix que la indemnització ha de ser objectiva i es calcula per l'any de servei i temps efectiu de prestació, aquest redactat genera inseguretats jurídiques i obre la porta a interpretar que, fins i tot les indemnitzacions per acomiadament, es calculin considerant tota la relació laboral i no el temps de servei efectivament prestat.

En conseqüència, la modificació recollida en l'RDL 32/2021, és especialment onerosa i podria comportar un increment substancial de costos per a les empreses i sectors que utilitzen la figura del contracte fix-discontinuu en funció de la interpretació que facin els Tribunals tret que es rectifiqui o aclareixi el text per a evitar conflictes jurídics.

3. Subcontractació (Art. 42 ET)

La reforma incorpora com a única, però important novetat, que "el conveni col·lectiu d'aplicació per a les empreses contractistes i subcontractistes serà el del sector de l'activitat desenvolupada en la contracta o subcontracta, amb independència del seu objecte social o forma jurídica, tret que existeixi un altre conveni sectorial aplicable conforme al que es disposa en el títol III. No obstant això, quan l'empresa contractista o subcontractista compti amb un conveni propi, s'aplicarà aquest, en els termes que resultin de l'article 84."

Sense entrar en valoracions sobre la idoneïtat d'aquesta modificació, en una anàlisi merament objectiva, aquesta reforma elimina un mecanisme flexibilitzador per a determinades empreses que aplicaven el conveni propi d'empresa i que suposava una resposta més eficaç a les seves necessitats organitzatives, així com una reducció de costos empresarials.

4. Expedients de Regulació d'Ocupació (Art. 47 ET)

El procediment dels ERTO és un mecanisme flexibilitzador positiu que propícia solucions temporals en processos de dificultat empresarial, com a solució alternativa a solucions més traumàtiques com a acomiadaments o EROS.

En conseqüència, els elements que s'incorporen en la nova normativa com els ERTO de força major per impediment o limitació, entre altres, són positius.

No obstant això, i sense perjudici de la pèrdua d'oportunitat que suposa no haver introduït eines que podien introduir major flexibilitat en la gestió d'aquestes situacions, no es comparteixen aquells aspectes que s'introdueixen i que comporten restriccions al poder de direcció empresarial pel fet de sol·licitar un ERTO com són els següents:

- Es prohibeix la realització d'hores extraordinàries, noves externalitzacions, i noves contractacions laborals. No es pot acceptar aquesta limitació, perquè hi ha moltes situacions en les quals el seu compliment impedeix o dificulta innecessàriament la gestió de l'activitat empresarial.
- Existiran beneficis en la cotització + increment del crèdit per a formació, però només per a les empreses que desenvolupin accions formatives, i assumeixin el compromís de manteniment de l'ocupació, la qual cosa dificultarà enormement l'accés als beneficis per la major part de les empreses.

5. Mecanisme RED de flexibilitat i estabilitat en l'ocupació (Art. 47 bis ET)

- Estableix un mecanisme d'activació, absolutament estrany en l'Ordenament Jurídic, d'una total rigidesa i desconeixement de les necessitats que poden tenir les empreses en moments de dificultat econòmica, segons es tracti de causes estructurals o cícliques.
- Absoluta intervenció de l'Administració pública. No és operatiu que, de conformitat amb el text proposat, l'activació del Mecanisme RED, quedi en mans dels Poders Polítics.
- S'introdueixen unes "causes" per a l'activació, que seran determinades pel Ministeri d'Assumptes Econòmics i Transformació Digital, i d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, previ informe de la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics.
- El "circuit administratiu" que es proposa, arribant fins i tot al Consell de Ministres, per a un tema de gestió empresarial que considerem inadequat. Les decisions empresarials, en la majoria de les ocasions, requereixen agilitat i rapidesa per a

ser eficaces. El recorregut que es planteja, és evident, que pel seu propi disseny no disposa d'aquestes característiques.

- Es torna al sistema d'autorització administrativa. No hauria d'acceptar-se aquesta intervenció polític-administrativa en el procés.
- Es prohibeix la realització d'hores extraordinàries, noves externalitzacions, i noves contractacions laborals. No són acceptables aquestes limitacions contràries al poder de direcció empresarial i a la creació d'ocupació. Com tampoc ho és el mecanisme de salvaguarda de l'ocupació durant 6 mesos.

6. Concurrencia (Prioritat aplicativa del conveni d'empresa. Art. 84 ET)

Se suprimeix la prioritat aplicativa del conveni d'empresa respecte a "la quantia del salari base i dels complements salarials, inclosos els vinculats a la situació i resultats de l'empresa".

En conseqüència, i considerant que la major part de supòsits en els quals les empreses utilitzaven aquest mecanisme estava vinculat a aquest apartat salarial, la modificació normativa que la suprimeix comportarà que l'aplicació d'aquest article sigui inoperatiu per a nombroses empreses.

7. Vigència dels convenis col·lectius (Art. 86 ET Ultraactivitat)

La nova normativa estableix que davant la inexistència d'acord en el procés negociador, es mantindrà la vigència del conveni col·lectiu.

La modificació de la normativa sobre ultraactivitat a partir de la reforma laboral de 2012 va comportar un impuls de la negociació col·lectiva, renovant nombrosos convenis que estaven obsolets i amb continguts petrificats que venien arrossegant-se durant molts anys, tal com constata l'augment exponencial del nombre de convenis col·lectius registrats des de l'entrada en vigor de la reforma fins a l'actualitat.

Una reforma com l'aprovada, per a tornar a la regulació anterior de la ultraactivitat és enormement perjudicial, atès que els negociadors d'una part podran mantenir indefinidament condicions laborals i salarials obsoletes, inassolibles o inadaptades a cada conjuntura empresarial, paralitzant part de la negociació col·lectiva i impedit l'actualització dels seus continguts.

8. Modificacions en les infraccions i sancions a les empreses

S'introdueix en la LISOS una modificació substancial com és que a partir de la nova normativa es considerarà una infracció per cadascuna de les persones treballadores afectades i no com fins ara una infracció per empresa, en diversos supòsits rellevants.

Grau d'infraccions	Noves conductes tipificades	S'incrementa la sanció respecte del règim legal previst?
Lleus	<ul style="list-style-type: none"> No informar els treballadors fixos-discontinus, temporals i vinculats per contracte formatiu sobre l'existència de vacants. 	No
Greus	<ul style="list-style-type: none"> En els incompliments de les modalitats contractuals, es considerarà una infracció per cada treballador. En la contractació laboral durant l'aplicació d'un ERTO, es considerarà una infracció per cada treballador. Formalitzar contractes de posada a disposició per a supòsits diferents dels previstos en la llei d'empreses de treball temporal; es considerarà una infracció per cada treballador. 	Sí, les sancions podran oscil·lar entre 1.000€ i 10.000€.
Molt greus	<ul style="list-style-type: none"> Ometre els procediments fixats per a la implementació d'un ERTO i el Mecanisme RED. Establir noves externalitzacions d'activitat incomplint la prohibició durant l'aplicació d'un ERTO. 	No

Aquesta modificació implicarà un increment exponencial en les sancions que hauran d'afrontar les empreses.

Així mateix, s'incrementen les quanties de les sancions previstes en la LISOS per a les empreses en diversos supòsits.

AUGMENT QUANTIA SANCIONS LISOS:
Art. 40.1 b)

→

Infraccions greus

 Redactat anterior i
 segue igual tras el
 RDL 32/2021

- Grau mínim de 751 a 1.500 euros
- Grau mig de 1.501 a 3.750 euros
- Grau màxim de 3.751 a 7.500 euros

✓ El RDL 32/2021 afegix la lletra c) bis al art. 40.1, que indica que les infraccions greus de los arts. 7.2, 7.14, 18.2 c), 19.2 b), 19.2 e), 19 bis 1 b), 19.ter.2 b) i 19.ter.1 e), es sancionaran amb les següents multes:

- Grau mínim de 1.000 a 2.000 euros
- Grau de 2.001 a 5.000 euros
- Grau màxim de 5.001 a 10.000 euros

9. Conclusions Reforma Laboral

Espanya és un dels Estats amb una normativa laboral de les més rígides dels països desenvolupats.

La Reforma Laboral de l'any 2012 va introduir una sèrie de mecanismes flexibilitzadors de les Relacions Laborals que va aconseguir la reducció significativa de l'atur i la creació de milions de nous llocs de feina, quan ens trobàvem en una situació crítica derivada de la crisi econòmica i problemes estructurals de la nostra normativa laboral.

En un món globalitzat i amb mercats, productes i sistemes productius en canvi permanent, les empreses requereixen marcs normatius àgils i flexibles que permetin la seva capacitat d'adaptació per garantir la seva supervivència i ser competitives.

Ara, s'ha plantejat una Reforma que comporta retrocedir respecte a determinats mecanismes que han esdevingut positius per l'ocupació.

Des de Foment compartim l'objectiu de reduir les elevades taxes de temporalitat, però no que la forma d'assolir-ho sigui penalitzant la contractació temporal en supòsits legítims i necessaris, tant per la via de la supressió o limitació de casuístiques necessàries, com per la inclusió d'una sèrie d'injustos sobre costos empresarials i l'agreujament de sancions, en lloc d'incentivar la contractació indefinida amb més flexibilitat i menys costos.

D'altra banda, s'incorporen modificacions en figures com el contracte fixe-discontinuu o la subcontractació que, en els termes previstos en la nova normativa, poden comportar increments de costos per les empreses i sectors que els utilitzen.

En relació als ERTOS, es tracta d'una figura clau i positiva per superar situacions empresarials delicades i evitar la destrucció de llocs de treball, encara que és contraproductiu la introducció d'una sèrie de restriccions al poder de direcció empresarial i d'intervencionisme de l'Administració Pública que s'incorporen al RDL 32/2021.

En matèria de negociació col·lectiva, d'una banda, la supressió de la prioritat aplicativa del conveni d'empresa respecte a l'àmbit salarial, comportarà que l'aplicació d'aquest mecanisme sigui inoperatiu o ineficax per nombroses empreses. D'altra banda, el retorn a la ultraactivitat indefinida és especialment perjudicial per les empreses, donat que una part negociadora podrà mantenir indefinidament condicions laborals i salarials obsoletes, inassumibles o inadaptades a cada conjuntura empresarial, paralitzant part de la negociació col·lectiva i impeding l'actualització dels seus continguts.

No pot obviar-se que el plantejament inicial del Govern i dels sindicats proposava encara més elements retrògrads i perjudicials des de la perspectiva empresarial, però analitzant el resultat final de la Reforma del Govern, s'ha de concloure que es tracta d'una reforma desequilibrada, que suprimeix una sèrie de mecanismes de flexibilitat positius per les empreses, incrementa els costos empresarials, potencia l'intervencionisme sindical i on s'ha perdut una oportunitat per flexibilitzar i modernitzar les nostres relacions laborals.

La posició de Foment per aquests motius va ser crítica amb l'Acord, si bé, s'ha de reconèixer la complexitat de la negociació. Totes les nostres organitzacions sectorials i territorials als òrgans de Govern de Foment van traslladar les seves preocupacions per la incidència que poden tenir les modificacions normatives en les seves empreses.

Dit això, en aquests moments els nostres esforços se centren a respectar l'Acord traslladat al RDL 32/2021, subscrit pels agents socials i el Govern, ens congratulem de la seva convalidació perquè en tramitació parlamentària no empitjori considerant les propostes que es plantejaven per alguns grups parlamentaris.

És moment de clarificar els aspectes que puguin generar controvèrsia i que les Administracions i els Tribunals els interpretin en un sentit que no perjudiqui les empreses.

NOTA METODOLÒGICA

L'objectiu de la present Nota Metodològica és explicar de quina forma s'obtenen els indicadors que es mostren a cada apartat i com han de ser interpretats, segons la font utilitzada.

Per aquest informe del mes de maig, les dades que s'han treballat són les següents:

- **Ocupació (Atur, Afiliació i EPA):** Les dades generals d'ocupació es fan públiques el segon dia hàbil de cada mes, pel Ministerio de Trabajo y Economía Social i pel Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones.

Per altra banda, les dades de l'Enquesta de Població Activa, s'obtenen de l'Observatori del Treball i Model Productiu, a partir de les dades de l'Institut Nacional d'Estadística, i segons el calendari de publicacions de l'INE.

- **Contractació:** Les dades detallades de Catalunya i províncies sobre contractació laboral que s'obtenen del Ministerio de Trabajo y Economía Social, es fan públiques durant la primera setmana del mes.
- **Negociació Col·lectiva:** Les dades sobre la Negociació Col·lectiva a Catalunya, s'obtenen del Ministerio de Trabajo y Economía Social.
- **Expedients de Regulació d'Ocupació:** Les dades sobre Expedients de Regulació d'Ocupació, s'obtenen de l'Observatori del Treball i Model Productiu, que es publiquen entre el dia 15 i 20 de cada mes.
- **Solució Extrajudicial de Conflictes:** Les dades sobre Solució Extrajudicial de Conflictes, s'obtenen de dues fonts diferents; les corresponents al Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació (SMAC), s'obtenen de l'Observatori del Treball i Model Productiu i les relatives als procediments del Tribunal Laboral de Catalunya, s'obtenen del mateix organisme. En quant a les primeres, es publiquen cada mes. En quant a les dades del TLC, ens les fan arribar des del propi organisme entre el dia 1 i 2 de cada mes.
- **Conflictivitat laboral:** Les dades sobre Conflictivitat Laboral, s'obtenen de l'Observatori del Treball i Model Productiu, així com del Ministerio de Trabajo y Economía Social.

Més Informació:

Més informació:

Departament de Relacions Laborals

i Afers Socials

Via Laietana, 32 1r.

08003 Barcelona

laboral@foment.com

Telefón: 934 841 221